

TÖRÖKSZÉNTMIKLÓS ÉS VIDÉKE

II. évfolyam, 5. szám

1991 MÁJUS

19,50 Ft

FÜGGETLEN KÖZÉLETI LAP

Láttelelet

**Akinek nem
inge,
nem veszi
magára.**

Jegyzetünk
a 2. oldalon.

Lapunk 7.
oldalán
részletesen
közöljük a
vásári és piaci
helypénzek
1991. május
1-jétől
érvényes
mértékét.

SZENÁTOR- SZÓ

Nem fölfelé
lefelé

**török
uram**

Interjú
dr. Szabó Lajos
országgyűlési
képviselővel
5. oldal

**A helyi önkormányzat
április 18-i ülésén a városban élők többségét érintő
kérdésekről tárgyalt.**

Beszámolónk a 4. oldalon

**A diagnózis megvan,
jöhet a gyógyítás**

Helyzetkép az egészségügyről

8. oldal

**Mi újság
Tiszatenyőn
és Kengyelen?**

Beszámolónk a 10. és 11. oldalon

**Lesz-e megint
országos bajnokunk?**

**Sarkadi István Alfa Romeóval
versenyez.**

VELE KÉSZÜLT INTERJÚ A 14. OLDALON

**SPORT-
ÉLETÜNK
a szponzorok
szemével**

15. oldal

Láttelel

Sokat töprengtem, míg végül kikötöttem ennél a címnél. Végül is azért választottam, mert amiről szó lesz - az "eset"-ágyban fekvő gyógyíthatatlan, lábom kihordva pedig jóval tovább gyógyul, mint nyolc nap, talán évekre is beletelik.

Városbeli "forgolódásaim" (a kisfiam nevezi így "közéletemet") során az egyik barátom egy hosszabb beszélgetés után (melynek az volt a lényege, hogy a demokrácia alig rosszabb, mint ami volt, viszont az emberekkel, különösen a munkásokkal ma a kutya sem törődik, s az önkormányzat se túlzottan szaggatja az istrángot ezen a téren) elmondta az "eset".

Történt pedig, hogy ő komolyan vette az elhittet igét, azaz hogy "itt most minden megváltozik, és az emberek saját kezükbe vehetik sorsukat". Ennek következtében szakszervezeti funkciót vállalt (városunk egyik üzemében), és megpróbálták képviselni mindazt, amit az emberek - az üzemben - neki mondtak. Nem voltak nagy elvárásai, de arra ő sem nagyon számított, hogy a vállalat vezetésével való "nagy egyezkedések" során azok is csendben maradnak, akik a "folyosón" harcra buzdították, sőt, a szavazás során sem amellet szavaznak, ami "odakinn" állítólag a véleményük volt. Tömören: A kutya sem állt ki mellette.

Ugy értékelte az esetet, hogy az emberek nagyon-nagyon féltik állásukat, azt a kis pénzüket, amit kapnak, és bár teljesen elégedetlenek az állapotokkal, nem mernek szólni egy büdös szót sem. A vége pedig az, hogy a szakszervezet is ott marad árván, és dehogy fogja kinyitni újból a száját (mert neki is az az egy állása van), s persze, hogy azok szidják a leghangosabban a szakszervezetet, akik ujjukat sem mozdítják.

Persze, a történet eddig teljesen szokványos, mondhatnám hétköznapi, és jóformán bármelyik munkahelyen megtörténhetet volna. Az ügynek azonban vannak "folyományai".

Az egyik érdekes vetülete például az, hogy a dolgozók - és a vezetők - jórésze

tudja, hogy az üzem tönkre fog menni, mégpedig a közeljövőben. Azt is tudják, hogy ennek fő oka a vállalat vezetője, aki örökségként maradt beosztottjaira, szakértelme alig valami, vezetői kvalitásai pedig kimerülnek az elégedetlenkedők "teljesen szabályos" kinyírásában, a dolgozók egymással való szembe fordításában. (Ezek olyan tények, amiket nélküle is tudtam.) Na igen, erre sem lehet éppen azt mondani, hogy egyedi eset, szóval nem félek, hogy az illető vezető rögtön magára veszi és feljelent becsületsértésért. (A névét nemcsak azért nem írom le, mert pereskedésre - sincs pénzem, hanem "miért pont én vigyem a bőröm a vásárra", amikor azok is csendben vannak, akiket ez végül is húsbavágóan érint.)

A dolgozók azt is tudják, hogy az illető vezetőt nem nagyon érdekli, hogy végül is mi lesz a vállalattal, mert annyit meg tud (és meg is fog) őrizni belőle, ami az ő igazgatóságához kell, és szépen átvészeli majd talpnyalóival együtt a nehéz időket. S persze mindehhez nagyon jó alap a "gazdaságosság" és a "piac", tehát nem érheti szó a ház elejét.

Azt már az említett "illető" is következménynek tekintette, hogy őt a "harc után" áthelyezték, s még örülhet is, mert igaz, hogy kevesebb a fizetése mint eddig, de nagyon úgy néz ki, hogy az az üzemből, ahol eddig volt, meg fog szűnni. S ami példaértékű: az igazgató is tudja, ő is tudja, hogy mi van az áthelyezés mögött, bizonyítani semmit sem lehet. (Nesze neked jogállam!), szóval ezután jobb lesz csendben.

Kedves igazgató úr! Bizonyára ön is olvassa ezt a kis cikket, s mielőtt még bármiféle "bevett" retorzióhoz folyamodna, gondolja meg, hogy tényleg önről van szó? (Csak önről lenne szó?)

A lelet megvan, a diagnózis is egyértelmű. Azt azonban nem hiszem, hogy a "külső gyógyszeres kezelés" segítene. Elég sokat beszélnek manapság az "ön-gyógyításról". Itt is (máshol is) ki kellene azért próbálni, nem?

- Kakuk -

Anyakönyvi hírek

Házasságot kötöttek:

- Április 6-án Andrassy Gábor győri és Simai Erzsébet Törökszentmiklós, Hock János út 24/a. szám alatti lakos;
- április 27-én Urbán István Törökszentmiklós, Somogyi B. u. 79. és Angyal Katalin Törökszentmiklós, Korvin Ottó u. 13. szám alatti lakos.

A Törökszentmiklós és Vidéke újság új támogatói:

- Örményes Községi Önkormányzat
- Piknik Vendéglátó
- Topánka GMK
- Szolnok Megyei Szolgáltató Ipari Szövetkezet

Új elnök a Csatornamű Társulat élén

Ez év április 9-én a Csatornamű Társulat rendkívüli küldöttértekezletet tartott.

A küldöttek 2/3-os többséggel Lehoczky Györgyöt választották meg a társulat elnökének.

Új elnök választására Tóth József nyugdíjazása miatt került sor.

Értesítjük lakosságot, hogy a korábbi lapszámunkban hírül adott Gyomaendrőd-Budapest közötti autóbuszjárat megszűnt.

A Városi Művelődési Központ május havi programjából

1-től 4-ig

a Városgazdálkodási Vállalat anyák napi virág- és ajándékvására a művelődési központ előcsarnokában.

7-én 10 és 14 órakor

"Zeneország"

A Holló együttes műsora gyermekeknek. Belépő: 35 Ft.

15 órakor: Anyák napja a Nyugdíjas klubban

17 órakor: a Természetes életmód klub vendége: Bokor Katalin

11-én 16 órakor

Madarász László festőművész kiállításának megnyitója a Pincegalériában.

Olcsovásár: 3-4-én 10-18 óráig

14-15-én 9-18 óráig

17-én 18.30 órakor

Pódiumterem

Fesztiválgöyztések kabaréja

Közreműködők:

Bach Szilvia

Maksa Zoltán

Ajala és Brindisi

20-án 17 órakor

Apák napja a Nyugdíjas klubban

25-én 15 órakor

II. János Pál pápa 1982. évi zárandokútja Diavetítés, előadás - a Kereszténydemokrata Néppárt rendezvénye

26-án

Hősök vasárnapja

Zászlószentelés, koszorúzás - a Kiszgádapárt rendezvénye

30-án VÉRADÁS

TINI-DISCO 4-én 11-én 18-án 25-én

Hogy érhető el a köztársasági megbízott?

A köztársasági megbízott hivatala Budapesten működik. Címe: 1364 Budapest, V., Városháza u. 7.

Az ügyfélfogadás rendje:

- a köztársasági megbízott - dr. Skultéty Sándor - minden hó első keddjén,
- a hivatalvezető - dr. Petrik János - minden hó második keddjén,
- az osztályvezetők, ügyintézők minden szerdán teljes munkaidőben fogadnak.

A köztársasági megbízott Jász-Nagykun-Szolnok megyében a hónap minden páratlan hetében, szerdai napon tart fogadónapot. A budapesti ügyfélszolgálati iroda minden nap 9-12 óra között és 15-16,30 óra között fogadja az ügyfeleket. A köztársasági megbízott Jász-Nagykun-Szolnok megyében működő területi hivatalának pontos elnevezése és címe:

Köztársasági Megbízott Területi Hivatala

5000 Szolnok, Kossuth Lajos utca 2.

Munkaidő és ügyfélfogadás rendje:

- Munkaidő: hétfőtől - csütörtökig 8-16,30 óráig, pénteken 8-16 óráig.

- Ügyfélfogadás:

- a./ a hivatalvezető: dr. Tóta Áronné - minden hétfőn,

- b./ az osztályvezetők és az ügyintézők minden szerdán teljes munkaidőben fogadják az ügyfeleket.

A területi hivatal a megyeháza épületének I. emeletén működik. Belső szervezeti egységei: - törvényességi, ellenőrzési osztály, - hatósági osztály.

Idegenforgalmi adó
- üdülő-
tulajdonosoknak

Fórum a tiszapüspöki horgásztanyán

A tiszapüspöki Polgármesteri Hivatal április 13-án fórumra hívta meg a Horgásztanya üdültulajdonosait, melynek témája az 1991. július 1-jétől bevezetésre kerülő idegenforgalmi adó mértékének megvitatása volt. A polgármester ismertette a Horgásztanya működtetési és az infrastruktúrát érintő kiadások költségszámítását, amelyek alapul szolgálnak a kivetendő adóhoz.

A jelenlévők megfogalmazták, hogy az adó kivetésének törvényességét, jogosságát nem vitatják, de kérték, vegyék figyelembe, hogy építkezéseikkel, az infrastruktúra létrehozásához való hozzájárulásaikkal a Tisza-part értékesebbé is vált. Az lenne a kedvező, ha az adó mértéke nem haladná meg az eddigi adó és a teho összegét. Megvitaták a szűnyogirtás, szemétszállítás zökkenőmentes megvalósításának lehetőségeit.

Felmerültek közbiztonsági, vagyonvédelmi, közlekedési problémák. Ezek csak részben tartoznak a hivatal hatáskörébe, közös összefogással a tulajdonosok kereshetnek megoldást. Javasolták, hogy a jogi személyek tulajdonában lévő üdülők képviselőivel is vitassa meg a polgármesteri hivatal a működtetéssel kapcsolatos gondokat, mivel az általuk használt területre adó nem vehető ki.

Felmerült a kihasználatlan üdülők bérebe adásának kérdése. Az a tapasztalat, hogy ez nem valószínű, meg, a külföldi érdeklődőknek nem felel meg a színvonal, de a belföldiek is igényelnék a helybeni közellátást (üzlet, étterem stb.). Jelentősebb mértékű bérebe adás esetén a személyek után fizetendő adó a polgármesteri hivatal bevetelét növelhetné.

A megjelent üdültulajdonosok egyetértettek a természeti értékek megóvásában, és lehetőségeiken belül segítik a természetvédelmi feladatok megvalósítását.

A polgármesteri hivatal által kezdeményezett fórum az idegenforgalmi adó bevezetésével kapcsolatos tájékoztatás mellett lehetőséget biztosított a Horgásztanya működtetési problémáinak tisztázásához.

Batáné Máté Mária

Torgyán győzött a megyében

A Pódiumtermet zsúfolásig megtöltötte a kis túlzással az egész megyéből összegyűlt kisgazdapárti hívők és az érdeklődők sokasága április 13-án, szombaton. A nemrégiben a parlamenti frakcióvezetésről leváltott Torgyán Józsefet várták, aki 40 perc késéssel érkezett.

Kihasználva a várakozást, Pósta Zsolt megyei pártigazgató szót a nagygyűléshez. Ismertette a megyei választmány határozatát, melyben elhatárolják magukat Vincze Kálmán és Mizsei Béla akciójától.

A vendéget a folyosóra kiszorultak tapssal köszöntötték. Ahogy a terembe lépett Torgyán József, fölzúgott a vastaps.

Dögei Imre városi kisgazda elnök, megyei alelnök, valamint Szegő János, a város kisgazda polgármestere üdvözölte Torgyán Józsefet, aki ezt követően csaknem kétórás beszédében programját ismertette.

- Egy éve, hogy legyőztük a kommunizmust. Több helyen hallottam, hogy ez kommunista megye. Itt is. De nem. Ez magyar megye - kezdte, majd így folytatta:

Sajnos még nem történt meg a rendszerváltás, és a parlament sem felel meg az elvárásoknak. Túlméretezett. A 385 helyen elég lenne 180 képviselő. Sok képviselő alkalmatlan, alulképzett.... Kétkamarás országgyűlés kellene, hogy mindegyik érdekképviselethez jusson.

A kormány semmilyen feladatát sem oldotta meg. Elsőként kötelees lett volna a legszegényebb rétegeket megsegíteni. A tulajdonviszonyokat nem rendezte.

A koalíció alapvetően helyes, de kisgazda vezetés kellene. A Demokrata Fórum egy forrad-

lomban túl nyugodt. A kereszténydemokratáknak nincs önálló arcuk.

Ellenzék nincs. MDF-SZDSZ paktummal kezdődött a kormányalakítás. Velem szemben védte a kormányt a közelmúltban Pető Iván. Az MDF meg-

**Kisgazda
nagygyűlés
Törökszentmiklóson
Vincze Kálmán
és Mizsei Béla nem
jött el**

szegte a koalíciós megállapodást.

Egy éve nincs döntés a világiállításról. A kormány feladata a döntéshozatal. Nemzetközi versenytárgyalást kell kiírni. Ha tehetségtelenek a vezetők, váltjuk le őket. (taps)

Ki kell használni a jó adós pozícióját. Fizessük meg adósságunkat, például élelmiszerekkel. A nyugat rengeteg élelmiszersegélyt ad az éhező nemzeteknek.

Adjuk mi, vegyék innen.

A baj, hogy drágán termelünk. Ez inflációt okoz, de belső vásárlóerőt nem növel. A magyarok nyugatra kerülve általában megállják helyüket. Itthon is ugyanolyan bért érdemelnek, mint egy nyugat-európai munkás. (taps)

A kialakítandó piacgazdaságnak emberbarátnak, társadalombarátnak és környezetbarátnak kell lenni. 10 éves gazdasági programot kell kidolgozni.

Olyan öregemberek, akik édesapám korabeliek, a kukákban kotorászhatnak. Ez az én szégyenem és az önköz szégyene. Mindenkinek joga van becsületes munkával a becsületes

megélhetéshez, az ezt biztosító nyugdíjhoz.

A haza jövője - a fiatalság jövője. Munka és lakás kell a fiataloknak. Lakásépítésre igénybe kell venni a fel nem használt rendelkezésre álló külföldi hiteleket. Sok ilyen van. Sok alapítvány is támogatná ezt, melyeket erre a célra hoztak létre. Meg kell keresni őket.

Külföldön járva mindenütt találkoztam magyarokkal is a leg-sikeresebb üzletemberek között.

Csak itthon nincsenek? Ha mindenütt az elsők között vannak, miért nincs Magyarország is az elsők között? Itt a Kohinor gyémánt, a magyar nép.

A nagygyűlés befejező részében kérdésekre válaszolt dr. Torgyán József. Az autogramozás után az Uj Néplap és a lapunk számára is válaszolt néhány kérdésre.

- *Mi a véleménye a magyar sajtóról?*

- Sok méltatlan támadás ért, de fontos a sajtószabadság. A sok ebbe nem illő hang kiszűrése a sajtóetikai bizottság feladata lenne. Nem szabad összetéveszteni a sajtószabadságot a nagy nyilvánosság előtt elkövetett rágalmozással.

- *Az itteni tapasztalatok alapján nem túl merész feltételezés, hogy a Kisgazdapárt nagyválasztmánya leváltja a jelenlegi vezetést. Tegyük fel, ön lesz a párt elnöke. Milyen változásokat hozna ez?*

- A Független Kisgazdapárt vezetőségének leváltása a párt népszerűségének ugrásszerű növekedését eredményezné. Hatalmas mértékben megerősödne a párt, megnőne a támogatóinak a száma és ezzel befolyása is.

T.A.

Gazda napok - gazdag programmal

Nem kullognak az események után

Gazdanapokat rendezett április 23-28 között a törökszentmiklósi Székács Elemér Mezőgazdasági Szakközépiskola. 23-án a ROAG közreműködésével gépbemutatót és kiállítást tartottak a farmgazdaságok számára az iskola udvarán. Ugyanaznap délután a gazdaképzésről tárgyaltak a meghívott agrár-szakoktatási intézmények igazgatói. 24-én nyúltenyésztési, 25-én juhitenyésztési szakmai nap volt, ahol a tenyésztők vonultak fel a bemutatóra. 27-én vállalkozói napot tartottak az agrárgazdák számára. Ezen a vállalkozóknak lehetőségük nyílt hitel, adó, biztosítási ügyekkel kapcsolatos kérdésekkel közvetlenül a meghívott szakemberekhez fordulni.

A Székács Elemér Mezőgazdasági Szakközépiskola a mezőgazdaságban lejártszó átalakulást kívánja szolgálni a gazdanapok megrendezésével - mondta dr. Kerek Béla igazgató. Szerinte a szakképzés legfontosabb feladata, hogy képes legyen hozzájárulni a változó feltételekhez rugalmasan alkalmazkodó gazdaságok kialakításához, továbbá a megváltozott nagyüzemeket is ki bírja szolgálni azt működtetni tudó szakemberekkel. Az átszerveződő agrárstruktúrában biztos pont a privatizáció, s ennek során farmgazdaságok jönnek létre, melyeknek működésénél a jelenlegi szakképzés nem készíti fel. A beindult gazdaképzést csak átmeneti megoldásnak látom - folytatta az igazgató. Akkor tud megfelelni a kihívásnak a szakképzés, ha a kibocsátott tanulók tudása a mezőgazdaság minden ágában és szektorában konvertálható lesz. De egyaránt ismerik a nagyüzemi és farmgazdasági igényeket, technológiákat, a növénytermesztést, az állattenyésztést, és ezek gépeinek üzemeltetését. Ennek megfelelően - mint megtudtuk - kidolgozta a szakközépiskola szakmai stábjában a komplex mezőgazdasági technikum tantervét, s kezdeményezi kipróbálását. Vallják, hogy az agrárgazdaságban történő változásokat nem utólag kell követni, hanem részt kell venni aktívan a folyamatban. Ezt szolgálta az iskola tanulóinak németországi farmgazdaságokban töltött nyári gyakorlata és a "Székács Gazdanapok rendezvénysorozata T.A.

Bemutakoztunk Bécsben

Április 23 és 26 között a Collegium Hungaricumban Bécsben a TIT szervezésében kiállításon mutatkozott be Jász-Nagykunszolnok megye. Ezen a megyei közgyűlés finanszírozásában bemutatkozási lehetőséget kaptak a megye városai. Így a törökszentmiklósi önkormányzat is élt a lehetőséggel. Részt vett a megnyitón a város polgármestere, Szegő János is.

T.A.

ÉRDEKES TÉMÁK — ÖNKORMÁNYZATI ÜLÉS — ÉRDEKES TÉMÁK

Az április 18-i testületi ülésen a városlakók többségét érintő témák kerültek megtárgyalásra.

Növekszik a tartalék

Elsőként a pénzügyi helyzetről tanácskoztak. Elfogadták az 1990. évi zárást, döntöttek a megközelítőleg 26 millió forint pénzmaradványról. 9 millió forintot költségvetési tartaléka helyeznek.

Az önállóan gazdálkodó intézmények pénzmaradványaikkal szabadon rendelkeznek. A Hunyadi úti Általános Iskola és a bölcsőde túlépte a tavalyi keretet - ezt az idejű költségvetésből kell kigazdálkodnia.

Az első negyedévi gazdálkodásról megállapították, hogy a tervezetnek megfelelően alakult. A bevételek kedvezően alakultak, az átmenetileg szabad pénzeszközök kamataiból is jelentős bevételhez jut az önkormányzat.

Drágulnak a piaci helypénzek

1991. május 1-je után többet kell fizetni a termelőknek, kereskedőknek. Az 1981-es tanácsrendelet módosítására a hivatal és az illetékes bizottság is önálló javaslatot tett. A hivatal alacsonyabb emelést tart elfogadhatónak, hogy ne legyen a forgalomra kedvezőtlen hatással.

A bizottság vezetője, Kolozsi József érvelésében elmondta, a hosszabb távra tervezés az indokoltabb, és a magasabb díjtételek nyújtanak igazán védelmet a helyi termelőknek. A piacnak hagyományai vannak.

A bevétel-növekedést kb. 3 millió forintot teljes egészében a piaci feltételek javítására kívánják fordítani. A testület a bizottsági álláspontot fogadta el. Az új díjakról lapunk 7. oldalán részletesen beszámolunk.

Lakás-támogatás

A képviselő-testület rendeletet alkotott az első lakáshoz jutók külön támogatására. A rendelet értelmében 150 ezer forint vissza nem térítendő támogatáshoz jutnak a 35 éven aluli fiatal házaspárok, akik építenek, vagy lakást vesznek - akár magánforgalomban is, ha a jövedelmük nem haladja meg a mindenkori minimálbér összegét.

Egyházi iskola a városban

A Református Egyházközség kérte az önkormányzatot, hogy az egykori református iskola, jelenleg Bethlen Gábor úti Általános Iskola 1991. szeptemberétől egyházi iskolaként kezdhesse a tanévet. A testület minden jelenlévő tagja támogatta az indítványt. (A megállapodás értelmében.)

Az önkormányzat és az egyházközség között létrejött megállapodás értelmében az iskola továbbra is vállal minden eddigi feladatot, vállalja a jelenleg 103 fős állomány további alkalmazását. Az önkormányzat biztosítja a normatív támogatást és a tulajdonjog rendezéséig bérleti díj nélkül az egyházközség használatába adja az épületeket és azok felszerelését.

Az önkormányzat vállalja azon pedagógusok és tanulók elhelyezését a városban belül, akik nem akarnak egyházi iskolához tartozni.

Átmenetileg szüneteltetnek egy óvodát

Már a költségvetés jóváhagyása során döntöttek arról, hogy a csökkenő gyermeklétszám miatt szükséges felülvizsgálni a 12 tagóvodával működő óvodai hálózatot.

Egy képviselő, Török Bertalan önálló indítványt tett jelenlegi három szervezet összevonására, két tagóvoda bezárására. A képviselő-testület a hivatal által beterjesztett javaslatot fogadta el, melynek értelmében 1991. január 15-től a Kossuth út 141. sz. alatti működő tagóvoda üzemelését átmenetileg szünetelteti.

Zárt ülés

A testület zárt ülésen folytatta a tanácskozást, ahol döntöttek a polgármesteri hivatal átszervezéséről és egy ideiglenes bizottság megalakításáról, mely az építési engedélyek kiadásával kapcsolatosan felmerült szabálytalanságokat vizsgálja meg.

Az ülés a késő éjszakai órákban ért véget.

Az oldalt írta:
Kovács Györgyné

Jöjjön a diszkont áruházakba

TÖRÖKSZENTMIKLÓS

Táncsics út 26.

**(Nyitva: naponta 9-17-ig
szombaton 8-12-ig)**

KENGYEL

Kossuth L. út 46.

**(Nyitva: naponta 8-17-ig
szombaton 7-11-ig)**

Törökszentmiklós és Vidéke

Áfész

Várja minden kedves
vásárlóját
(Közületeket és kiske-
reskedőket is kiszolgálunk)
Jól jár,
ha diszkontba jár!

SZENÁTOR-SZÓ

“Nem fölfele: lefelé török, Uram...”

Egy év telt el a választások óta. Úgy gondolom, időszerű az első beszélgetés dr. Szabó Lajos országgyűlési képviselővel. Nem a számvetés és nem az értékelés szándékával, ez még korai lenne - sokkal inkább a szubjektív érdeklődés által vezetett várok választ személyes jellegű kérdéseimre.

- Képviselő úr, milyen közérzettel élte át a választási ciklus egynegyedét?

- Felfokozott, feszült idegállapotban. A felvállalt közéleti felelősség nagy súlya nyomasztóan hat rám. Hisz soha nem voltam, s még nem vagyok hivatásos politikus, ám a politika mindig is része volt életemnek: szerettem, szeretem. Mélyről, a városzéli szegények világából válna népi-nemzeti, demokrata értelmiségivé - örökös adósságot éreztem, s érzek ma is azokkal szemben, akikhez tartozom és akitől szellemi-emberi jótéményt kaptam. Ilyen értelemben nem tudok, de nem is akarok megváltozni. “Nem fölfele: lefelé török, Uram, vissza azok közé, akik könnyeikkel egész rózsakereteket nevelhetnének” - valóm Sütő Andrással együtt.

- Hogyan tudja sokféle munkáját ellátni?

- Nehezen, örökös idő- és szerepzavarban vagyok az egymásra torló feladatok, a párhuzamos és az állandóan változó helyszínek, sokféle programok miatt. Mindez zaklatottá, s - bármilyen furcsán hangzik, de igaz - gyakran magányossá tesz a közgondok sűrűjében. Szerencsére munkabírásm és elkötelezettségem kész-tetően hatnak rám, visznek előre, s néha-néha sikerélményekhez juttatnak. Így válik a másokon segítés öröme a sajátomá. Másrészt úgy vagyok vele, aki maga is akarta, hogy kolompot kössenek a nyakába, az túrje, rázza, ne panaszkodjék.

- A választók - finoman szólva - nincsenek elragadtatva a parlament munkájától. A tv-nézők véleménye olykor lesújtó a látottak alapján. Hogyan érzékel ön belülről a képviselők munkáját?

- A látszat igaznak tűnik, de a látszat csal. Sem okom, sem érdem takargatni a hibákat. Tanuló parlament vagyunk. Vannak feltűnést keresők (talán a listások közül többen), szereplési lázban és vágyban égők, ellenérdeket önmaguk javára fordítók, notorikus felszólalók... valahol lobbizók, ám ennél jóval színesebb, tartalmasabb a kép. Mondhatnám a többséget, akik visszafogottak, fegyelmizettek, kulturáltabban megnyilvánulók. Igaz, őket félig-meddig az “ismeretlenség” fátyla fedi. Valójában a “törvénygyár” hatékony szellemi munkásai (állandó és munkabizottságokban, könyvtárban és odahaza dolgozva), akik nélkül aligha lehetett volna egy év alatt 104 törvényt megalkotni, amely nagyon nagy teljesítmény. Tagadhatatlan, hogy a régi, toldo-

zott-foldozott Házzsabály szintén lehetőséget kínál a taktikus “fegyelmizetlenségekre”. Ugyanígy a rosszul elkészített törvényjavaslatok is, a sok és sokféle módosításokkal, amely alól (sajnos) a kormánykoalíció pártjainak egyes képviselői sem kivételek. (Ez utóbbin változtatni kívánunk.)

Valójában a tv-néző annyit lát a parlamenti munkából, mint az a “kukucsáló”, aki kulcslyukon keresztül figyelheti egy nagy család egyetlen szobában zajló életét a felkeléstől lefekvésig. (De sok

Interjú dr. Szabó Lajos országgyűlési képviselővel

minden történik itt is, ezen kívül is, és nem minden színpadra való látvány...!)

- A sokat emlegetett képviselői “szürkeállomány” milyen tartalmakkal rendelkezik? Annál is inkább érdekel ez, mert a törvény-előkészítés és alkotás útjeme - tudomásom szerint - nem csökken. Legalább 600 törvényre van szükség ahhoz, hogy a társadalmi-gazdasági rendszerváltozás gépezete létrejöjjön és önműködővé váljék.

- Úgy érzékelem, van szellemi erőtartalom, kompetencia a kormánykoalíció és az ellenzéki képviselők pártjaiban. A nagyobb létszámú frakciók természetesen - szinte létszámarányosan - előnyben vannak. Örömmel nyugtázom, hogy a Magyar Demokrata Fórum 164 fős képviselő-csoportjából hónapról hónapra újabb és újabb arcok bukkannak fel, s tünnek ki szakszerűségükkel, hozzáértésükkel a törvényalkotói munkában. (A kárpótlási törvény alkotásánál pl. dr. Kőrösi Imre képviselőtársam...) Nem fenyeget tehát a szellemi “kimerültség” veszélye. Erre különösképpen szükség van, mert az év hátralévő időszakában - program szerint - több mint félszáz törvényt kell megalkotnunk. Fontossági sorrendben négy tárgykört tartalmaz akormány által készített 1991. évi törvényalkotási programjavaslat. Az I. csoportba a tulajdonviszonyok tartoznak. A másodikba a piacgazdaság jogi feltételeinek megteremtésével összefüggő törvényjavaslatok kerülnek, míg a harmadik csoport az egyéb okból sürgős, fontos, vagy határidőhöz kötött törvényjavaslatokat foglalja magában. A negyedik csoportban azok a törvényjavaslatok szerepelnek, amelyeknek az elfogadása fontos ugyan, de nincs határidőhöz kötve. A folyamatos napirendű tüzés, ütemezés a Házbizottság feladata.

- Képviselő úr - az ismert és elismert területi munkáján kívül - hogyan vesz részt a törvény-előkészítés és -alkotás összetett munkájában?

- Nekünk, egyéni képviselőknek legnehezebb a dolgunk - pl. az MDF-ben a legtöbb képviselő ilyen: 114, az MSZP-ben, FI-

DESZ-ben viszont csak 1-1 egyéni képviselő van), mert folyamatosan helyt kell állnunk választóközterünkben is. Ráadásul az MDF-frakcióból a nagy létszám s egyéb munkahelyi kötelezettség miatt nem mindenki lehet állandó bizottsági tag. (A kis pártoknak pedig az a gondjuk, hogy nincs elég képviselőjük a bizottságokban, nem rendelkeznek “tartalék” képviselővel, s nagyon igénybe vannak véve.)

Részt veszek minden frakcióülésen (hétfőn 9-14 óráig, kedden

18-21 óráig), és bekapcsolodom valamennyi törvényjavaslat előkészítésébe, de nem olyan részletekkel és mélységben, nem annyira beavatottan, mint az állandó parlamenti bizottsági tagok, akik minden segédanyagidőben megkapnak és külön-külön tárgyalják az egyes törvénytípusokat. Tagja vagyok az MDF kulturális, ifjúsági és oktatási munkabizottságának, ahol rendszeresen vállalom, illetve kapok szakmai feladatokat. Jász-Nagykun-Szolnok megyét képviselem a hat alföldi megye képviselőcsoportjának 12 tagú vezetésében. Cél: az elmaradt alföldi térség fejlesztése. Dr. Tóth Albert kisújszállási képviselőtársam idítványozója az Alföld tájvédelméről szóló törvény, illetve országgyűlési határozat megvalósításának. Javaslatát nagy többséggel elfogadta a parlament (tárgyalására később kerül sor). A következő mási évben három törvény előkészítésével foglalkozom mélyebben, illetve vállalom előadói, hozzászólási szerepet is: postáról szóló törvény, távközlési törvény, oktatási-szakképzési törvény (mindhárom feladatkörömbe tartozó vagy ahhoz kapcsolódó). De szívesen és behatóan foglalkoztam a kárpótlási törvény témakörével. Szeretem a gazdasági, különösen a mezőgazdasági és településföldrajzi témákat.

Plenáris ülésen a szakképzési alapról szóló törvény módosításához szoltam hozzá, valamint a kárpótlási törvény általános vitájában vettem részt, hangsúlyozva a jász-kun birtokviszonyok és kárpótlás ügyének intő tanulságait, javasolva a koalíciós érdekegyeztetésen alapuló megoldást. Remény van arra, hogy ilyen eredmény születik majd a kárpótlási törvény elfogadásával.

- Milyen időszerű feladatok várnak megoldásra választóközterületben és milyen lépéseket tett, illetve szándékozik tenni ezek érdekében?

- Bár szívesen vállalom az egyéni panaszok megoldásában való részvételt - s ilyen sok van, sok emberrel találkozom, sok levelet kapok - inkább az egész térségre kiterjedő, nagyobb feladatok jelen-tenek számomra kihívást. Nagy

gond a korszerű piacgazdaságra történő áttérés következményeinek szociális kezelése. (A munkanélküliség családot is érinti.) Fáj, ha a gazdasági hatalom átmentésével kerülök szembe úgy, hogy az alkalmazottak, a munkavállalók helyzete nehezül meg, vagy demokratikus érdekvédelmük szenved csorbát. (Ézért is érzem kötelességemnek a munkástanácsok létrehozását és segítését.) Az előző, összeomlott politikai rendszer kompromisszumos kizsálgálóinak nem szabad vezetői-gazdasági előnyöket biztosítani, mert hátráltatják a piaci viszonyok létrejöttét. Sajnos ilyen jelenséget itt-ott tapasztalok, és - többoldalúan tájékozódva - fellépek ellenük.

Választóközterület - a Nagykun-ság-vidék - többnyire hátrányos helyzetű, néhány település kimonodottan elmaradt része a hazának. (Gondolhatunk akár Tiszabőre, Tiszagyendrára...) A fő, de nehéz kérdés a munkahelyek teremtése, a racionális gazdálkodásra való áttérés, piac biztosítása az ipari és mezőgazdasági termékek számára. A tulajdonviszonyok rendezése napirenden van. Történelmi eltévelyedést, fel nem mérhető kárt kell törvényes úton jóvá tenni, s ez nagyon nagy feladat, életbevágó, nemzeti-társadalmi sorskérdés orvoslása. Legyen hozzá erőnk és türelmünk, hogy együtt jól megvalósíthassuk. A létrejött vállalkozások - minden nehézség ellenére - már az új idők elemei: a polgárosodásé, amelyet közel fél évszázados kiesés után újrakezdve, gyorsított ütemben kívánunk megvalósítani. (Megjegyzném, hogy program szerinti téma lesz az okkal elmarasztalt adótörvény felülvizsgálata és korszerűsítése.)

Örömmel tájékozatom választóimot arról, hogy Törökszentmiklós két fontos, infrastrukturális igényének kielégítése reális reményeket táplálhat bennünk. Az egyik a telefonhálózat kiegészése, a másik a 4-es számú országos főútvonal átkötése a város északi határterénél, hogy csökkenjen a fűtke környezeti ártalma, forgalmi zsúfoltsága, ugyanakkor ne jelentsen kereskedelmi kiesést Törökszentmiklós város számára. Az útépitési programot, melyet Siklós Csaba közlekedési, hírközlési és vízügyi miniszter úrnól kaptam meg, Szegő János polgármester úr rendelkezésére bocsajtottam. Jóleső érzéssel tapasztaltam, hogy a polgármester úr által vezetett képviselő-testület kezdeményezően és dinamikus módon igen sokat tesz a városért. Velük és másokkal együttműködve szeretném szolgálni felvállalt közös ügyünket: Törökszentmiklós és térsége népének boldogulását. Vagyis “a jót nem önmagáért: önmagunkért óhajtom cselekedni”.

Képviselő úr! Legyen ereje, egészsége hozzá.

Köszönöm a beszélgetést.
Kovács Györgyné

Hozzászólás a Törökszentmiklós és Vidéke II. évf. 2. számában megjelent Vallásosság és keresztény érték c. dolgozathoz

Ne háborodjon senki se fel, se le, se mélyen, se magasan, hogy az MDF világnézete a kereszténység. És az nem fel-, vagy le háborító, hogy az MSZMP hivatalos világnézete az ateizmus? Ezen senki se fel, se le, se mélyen, se magasan nem háborodik fel. De azon vannak, akik felháborodnak, hogy az MDF világnézeti alapja a kereszténység.

Hogy az MDF világnézete a kereszténység, ez még nem kisajátítása annak, hiszen az is vallhatja, és vallják sokan a kereszténység elveit, akik nem tagjai az MDF-nek. És miért kell azon felháborodni, hogy az MDF vezetősége "keresztény értékkel" akarja vonzóvá tenni egyesületét? És ha az MSZMP pénzzel, jól jövedelmező állással, magas beosztással csalogatta, vagy csalogatja tagjait, ez miért nem felháborító? Minden egyesület úgy vonzza tagjait, ahogy tudja. Hogy az MDF kereszténységgel vonzza tagjait, ebben nincs semmi furcsaság és rendkívüliség. 1944 előtt is volt hazánkban keresztény párt, nemcsak nyilas, szoc.dem. és senkinek sem volt sem feltűnő, sem "felháborító", ha valaki hitét követve a keresztény párt tagja volt. Ma se háborítson fel senkit, ha valakinek van vallásos hite. Aki nek nincs hite, maradjon nyugodt a maga vallási tájékozatlanságában és sötétségében és ne háborodjék fel azokon, akik tisztában vannak a kereszténység alapítóival, Jézussal és az általa alapított vallási igazságokkal. Ne törődjenek azokkal, akik hiszik Jézus szavaira támaszkodva az üdvösség valóságát.

Aki nek nincs hite, mit érdekli azt az, hogy Miatyánkkal vagy Hiszekegyel, vagy ezek nélkül szerzik tagjaikat más egyesületek? Nem hívó emberek csak hagyjanak békét "címeres" vagy címertelen keresztényeknek s ne törődjenek velük. Ne okozzon nekik semmiféle gondot a kereszténységhez való hozzáállás, vagy hozzá nem állás. "Esefet" ne érdekelje, hogy egyházi vezetők elhatárolják vagy nem határolják, vagy mitől határolják el magukat.

Ne ő akarja előírni, vagy megszabni, hogy lekipásztor vagy főpásztor, püspök mit tegyen, vagy milyen magatartást tanúsítson. Egyházi vezetők nagyon jól tudják, hogy adott esetben mi a teendőjük. Nem hívó ember sohasem fogja tudni a hívőt megérteni, még kevésbé lelkész vagy főpásztort.

Hogy a jelenlegi kormánypártok vezetői hol voltak, és miért maradtak sokan távol néhány évvel ezelőtt a templomoktól, azt mindenki tudja, aki az utóbbi 40 év alatt felnőtt volt és hazánkban él.

Hogy a "modern" kereszténységnek mi legyen az alapja, arra ne "eseft", aki a nevét nem merete kiírni az ismert lapban, ne ő akarja tanítani se a hívőket, se a krisztusi tan hirdetőit. Ezt Jézus örökre megmondta. Tehát "eseft" itt keresse. Ne pedig a vallási sötétség berkeiben.

Hogy az egyházi vezetők miért "irtóznak" a "liberális" gondolkodásmódtól (szabadelvű: vallás nélkül), máris látjuk ennek okát; mert a liberális gondolkodásmód a hitetlenség gondolkodásmódja, a hitetlenség szálláscsinálója. "Eseft" ezt nem tudja, és sok mindent nem tud. Ezt tükrözi dolgozata.

Hogy mit tesz az SZDSZ, az hívó embert nem befolyásolhat. Csak a krisztusi hit- és erkölcs tan. Az viszont jó lenne, ha minél több embert és közösséget befolyásolna. Nem úgy, hogy kisajátítani próbálja, mert azt úgy sem lehet, mint ahogy az emberi jogokat sem sajátíthatja ki egyik vagy másik állam, egyik vagy másik párt. Hanem úgy, hogy a kereszténység örök eszméit követendő eszményként ismeri, és cselekedeteit a 10 parancsolat minden embert kötelező erkölcsi normájához igazítja. Ennek valóban itt lenne a legfőbb ideje!

Parádi Félix
római katolikus plébános

VÁROS BIZONY EZ A VÁROS

Galsi Lajos barátom cikke jogosan szedte le a városi keresztvízet településünkről. Pedig csak a térképét vegyük kézbe, rögtön látjuk: város bizony ez a város. Persze az is igaz, hogy ebben a században már igen rosszul sáfárcodtak vele. Egyenes utcái és egymástól mért azonos távolságuk igazolja a XVIII. század ügyes mérnökének tervezését.

A földesúr, Almásy gróf találta meg a helyet, ahova telepíteni szükséges, hát megtervezette. A szolnoki rév és Kisújszállás között hiányzott egy pihenő az ökrösszekereknek, a Bács felé hajtott csordáknak. Ezért tervezett lakást, életlehetőséget jobbágyainak. Viz is volt a Tisza kavicsteraszból, hiszen a Tisza a jelenlegi 4-es főút vonaláig terjedt, amit a hagyomány nevei őriznek is. Partalja, Pityóka-dűlő, Nagymorotva-dűlő, Sziget-dűlő. A város északi részén ez vizet, déli oldalon a halkom biztos kiemelkedést jelentettek. Földvárhalom-dűlő, Pozderkahalom-dűlő, Kisbartahalom-dűlő. Ezután már csak a török vár mellett futó töltéssel párhuzamosan kellett letenni a vonalzó s meghúzni a második, harmadik, negyedik utat. Ma is

töltés a főút a szájhagyományban, s az utcát is így nevezi az idősebb lakosság. A Jókai utótól a Hunyadi útig vagy két kilométer hosszu, nyílegyenes utak igazolják ezt. Észak-déli irányban a 4-500 méterenkénti szinte merőleges keresztutak is erre mutatnak. A táv szinte mértani közepén a töltés mellett települt a főtér, a piac, ami a '60-as évek elején szűnt meg. Nagy kár érte, mert jellegzetes volt földszintes üzletsorával övezve, ivók, fogadók, üzletek szegélyezték. A zsidók elhurcolása után először az üres üzletek alakultak át lakásná, üzemi művelődési házzá stb. Tipikus átmenő forgalomra tervezett városmag volt ez. A főtér keleti sarkán épült a református parókia, templom és iskola. Az utcák lakóházai délre néztek, mögötte jobbágyteleknyi portálva. Ez ma is a járdaoldal, mutatja, hogy az északi ház-sorokat csak jóval utóbb építették ki. Mai környezetvédők most figyeljenek! Minden szennyező lehetőség ezen a magon kívül települt a három évszázad alatt. Tehát így is lehetett. Induljunk kelet felől: Téglagyár, gödrökkel és a cigányokkal. Mellette baromvásártér. Ma régi vásártér, cédulaház igazolja ezt. Északon

a vágóhid létesült, ma Szilikátipar. Emellett volt a kispiac, baromfi és terménypiac. Ma családi ház-as lakótelep van a helyén. Északnyugaton a Galambos malom feküdt az elmaradhatatlan tóval - tűzoltás! Délen határolt a vasút. Mellette nyugaton a római katolikus, keleten a református temetővel, a baromfi-feldolgozó magyával és a Hengermalommal, melynek lisztjét országsszerte "iszavidéki liszt" néven ismerték. (Rétessütéshez mindig ezt vették még Szombathegyen is.) De az ekegyár is a Fáy-lakótelep helyén lévő "Lignum telep"-ből nőtt ki. Csak a századfordulón engedték be a főút mellé. Szilárd burkolatú kockakő volt a töltésen a földvári úton, a Türi úton, az Almásy úton már csicsás kocka burkolat díszelgett. A Bocskai út is vékony kőszalagot kapott. Így tehát száz éve városiasabb volt bármelyik városnál, még Szolnokot is ideértve. A XX. század első negyedében vízvezetéke és víztornyja nem volt az alföldi városoknak - általában -, a főtéri "bazár"-ház pedig építészeti remek volt a maga idejében, ahol esőben is lehetett szárazon nézelődni, vásárolni. A zsidó hitközség e parányi zsi-

nagógája mellett iskolát épített és rituális fürdőt, ami pár éve mint tisztasági fürdő szűnt meg. Mégis község volt 1954-ig, s akkor lett város, amikor már hátrányát nem tudta behozni, s így hagyták le a többi városok. A századfordulón épült a Kálvária mellett rangos kéttornyú katolikus temploma. S szegény hívei szűk utcákban építették fel házacskáikat a régi szőlő helyén. Vályogból voltak itt még az ONCSA házak is, talán egy építészfigyelmetlenség miatt, vagy tán korrupció volt? Az elmúlt 45 évben sosem volt elég pénz. Csak vízvezeték-hálózat bővítésére, nevetségesen rövid szennyvízcsatornára, iskolára, városi intézményekre jutott. Így lett aztán a 270 éves fennállására mezőváros belőle. Pedig a múltja szép, jövője nehéz, sok feladatot ad az új képviselő-testületnek, ha el akarja érni a század végére a századelő városi adottságait községként, s ne legyen szegényszemre falu a városi rang mellett. Ehhez persze telefon, közművek, szolgáltatás szükség, a szorgalmas lakosság munkája, a vezetés makacs tenniakarása. Így legyen!

Dr. Süte Mihály

Vásári és piaci helypénzek 1991. május 1-jétől

S.sz.	Megnevezés alap + áfa	M.egys.	Díjtétel	Összesen
A./ VÁSÁRI ÉS PIACI HELYPÉNZEK				
1./	Ló, szarvasmarha	db	100 + 25,00	125,00
2./	Őszvér, szamár, bivaly	db	60 + 15,00	75,00
3./	Hízott sertés	db	30 + 7,50	37,50
4./	Úszó, borjú, szopósborjú és csikó	db	50 + 12,50	62,50
5./	Sovány sertés, süldő, juh, kecske, nagyvad	db	30 + 7,50	37,50
6./	Választási és szopósmalac, gida, bárány	db	10 + 2,50	12,50
7./	Pulyka, liba, kacsa, nyúl	db	8 + 2,00	10,00
8./	Tyúk, egyéb sovány baromfi szárnyas, kisvad	db	6 + 1,50	7,50
9./	Galamb	pár	4 + 1,00	5,00
10./	Pelyhes baromfi - kacsa, liba, pulyka - csirke	db	2 + 0,50 1 + 0,00	2,50 1,00
11./	Előnevelt csirke	db	2 + 0,50	2,50
12./	Tojás	10/db	1 + 0,00	1,00
B./ JÁRMŰRŐL TÖRTÉNŐ ÉRTÉKESÍTÉS (Ömlesztett áruk esetén)				
1./	Személyautóról	db	80 + 20,00	100,00
2./	Személyautóról + utánfutóval	db	120 + 30,00	150,00
3./	Utánfutóról	db	80 + 20,00	100,00
4./	Teherautóról	q	24 + 6,00	30,00
5./	Kézikocsiról	db	16 + 4,00	20,00
C./ SÁTORBAN, BÜFÉKOCSIBAN VAGY EGYÉB MÓDON VALÓ ÁRUSÍTÁS				
1./	Vendéglátóipari tevékenységet folytatók (büfé, pecsenyesütők, italmérők stb.)	m2/Ft/n.	40 + 10,00	50,00
2./	Egyéb kereskedelmi és ipari tevékenységet folytatók	m2/Ft/n.	24 + 6,00	30,00
D./ ASZTALOKON ÉS SZABAD TERÜLETEN TÖRTÉNŐ ÁRUSÍ- TÓK				
1./	Fedett részen lévő asztalon	fm/Ft/n.	24 + 6,00	30,00
2./	Szabad részen lévő asztalon	fm/Ft/n.	16 + 4,00	20,00
3./	Szabad területen (földön)	m2/Ft/n.	8 + 2,00	10,00
Az elfoglalt területen a napi helyhasználati díjon kívül meg kell fizetni a helypénzt is: zsákok, ládák, kosarak, kannák, vödörök, hordók stb.				
		db	8 + 2,00	10,00
E./ Az időszakos helybiztosítás bérleti díja				
1./	Fedett részen lévő asztalon	fm/Ft/hó	120 + 30,00	150,00
2./	Szabad részen lévő asztalon	fm/Ft/hó	20 + 5,00	25,00
3./	Szabad területen, burkolt felületen	m2/Ft/hó	100 + 25,00	125,00
F./ Állandó helyhasználat díja				
1./	Szilárd alapozású árusító épületekkel elfoglalt területek után: - zöldség-gyümölcs-tej-tejtermék - egyéb egységek (kereskedelmi, vendéglátó, szolgáltató stb.)	m2/Ft/hó	100 + 25,00 200 + 50,00	125,00 250,00
G./ Vegyes díjtételek				
1./	Járkálva árusítók	fő/Ft/nap	16 + 4,00	20,00
2./	Körhinták, céllövöldék, egyéb mutatványosok, cirkuszok kocsijai, sátrai által elfoglalt terület	m2/Ft/n.	4 + 1	5,00
3./	Kerékpármegőrzési díj	db/nap	4 + 1	5,00
H./ Autóvásár díjtételei				
1./	Teherautó	db	200 + 50,00	250,00
2./	Mikrobusz - kisteherautó (1 to-ig)	db	150 + 37,50	187,50
3./	Személyautó	db	100 + 25,00	125,00
4./	Utánfutó-motorkerékpár	db	50 + 12,50	62,50

Növekvő tartozások

Változás előtt a közüzemi díjfizetési rendszer?

A február 1-jével életbe lépő villamosenergia-áremelkedés kapcsán megkerestük a Titász törökszentmiklósi kirendeltségének vezetőjét, **Ádám Zoltánt**, hogy tájékoztassa olvasóinkat, a helybeli lakosság mikortól, hogyan értesül az őket érintő változásokról.

Tájékoztatása szerint jelenleg területükön mindenütt átalánydíjas elszámolás van, amely azt jelenti, hogy az előző évi fogyasztás alapján két havonta részszámlát kapnak a fogyasztók, és csak év végén olvassák le a fogyasztásmérőt. (Ez körzetenként különböző időpontokat jelent, nem egyezik a naptári évvel.) Így nem lesz fogyasztásmérő-leolvasás sehol, hanem arányosítással emelik a részszámlák és a végzámla díját is. Miután ez igen vitatható eljárás, tervezzük a havi számlázás és leolvasás bevezetését, együttműködve a gáz- és vízszolgáltatókkal. Ez dicsőregetően ötletes kezdeményezés, csak a kivitelezése bizonytalan még. Teljesen logikus lenne, hogy a víz-, gáz- és villanyóra leolvasását egy lakásban egyszerre egy ember is elvégezhetné, s nem szükséges három embernek három különböző időpontban háromszor bejárni a várost, felkeresni a fogyasztókat.

Megkérdeztük, mennyivel tartozik a lakosság az ármaszolgáltató vállalatnak. Konkrét adatokkal nem tudott szolgálni a kirendeltség vezetője, éppen a részszámla-rendszer miatt. Tájékoztatása szerint növekedett a tavalyi év folyamán a kikapcsolások száma, tehát az adósok létszáma és a tartozás nagysága is. Az ipari vállalatok tartozása a nagyobb problémájuk. Ezeknél a kikapcsolás termelésleállást jelent, mégis vannak adósok, pl. a Géja. A lakoságnál növekedett a végzámlára részletfizetést kérők száma, pedig ezt üzleti kamat terheli.

A Tígasz törökszentmiklósi községszervelet Karcaghoz tartozik, ott tartják nyilván, kezelik a fogyasztók számláit. Annyit megtudtunk, hogy az előző évi 12 gázoraleszerelés 30-ra növekedett. Ezek a számlahátralékok miatt következtek be. A gázszámlákat jelenleg szintén kéthavonta küldik, a Tígasz azonban le is olvassa a fogyasztásmérőket kéthavonta. A fizetésnél sokkal türelmesebbek a Titásznál, mivel a következő számla érkezéséig, tehát két hónapig türelemmel vannak az adósok felé. A következő gázáremelkedés áprilisban lesz, a fűtési idény végén. Újabb gázbekötésekre nem nagyon van lehetőség már a városban a gázfogyadók kapacitásbővítése nélkül. Jelenleg 4500 gázbekötés van üzemben. 1991-ben két utcában rendelkeznek engedéllyel gázbevezetésre. Valamennyi bekötés egyedi nyomáscsökkentővel épül, amelynek 3000 Ft-os költsége nem túl jelentős a már 100.000 Ft fölött járó összes, egy fogyasztóra eső szerelési költséghez képest.

A posta 150 százalékkal emelte a helyi beszélgetések díját, 5, 15, illetve 20 Ft-ra a helyközi díjbevetékekbeli percenkénti beszélgetési díjakat január 20-tól. (A helyi beszélgetés három percre 5 Ft.) Majdnem hasonló, több mint kétszeres az előfizetői állomások havi díjemelkedése is. Postai készülékes főállomás esetén 270 Ft lett a régi 120 helyett. Igaz, az új díj 100 Ft értékű bármilyen, tehát akár helybeli, akár távolsági beszélgetési díjat tartalmaz. A posta helyi illetékese az előfizetők tartozásaira vonatkozóan nem volt hajlandó semmilyen tájékoztatást adni.

Készségesen állt rendelkezésünkre viszont a városgazdálkodási vállalat a lakosság és a közületek lakbértartozását illetően. Jelenleg Törökszentmiklóson 400 bérlakást kezel a VGV, ebből 137 családi ház, 263 többszintes épületben. Ezek bér bevétele '89-ben 2.702 ezer forint volt, míg 1991-ben 4 millió 280 ezer. A tavalyi tartozás 297.000 Ft, százezerrel több, mint egy évvel ezelőtt. 114-en tartoznak lakbérrel, köztük oszlik meg a közel 300.000 Ft. Ebben vízdíj is szerepel, amit a bérlakásokban a többszintes épületekben nem mérnek fogyasztónként, mint köztudott. Városunkban fűtési számla nincs, mivel központi vagy távfűtés sehol sem üzemel. 50 garázsért is a VGV szed bérleti díjat. Itt a hátraléka a bérlőknek 48.000 Ft, közel ezer forint garázsonként. A nem lakás céljára szolgáló helyiségek bérleti díj tartozása most év végén kisebb volt, mint tavaly, 445.000 Ft. (Tavaly: 596.000) '89-ben ezek bér bevétele 2 millió 523.000 Ft volt, míg tavaly 4.778.000 Ft. Ezek általában közületek használatában vannak. Lakásátadás nem volt tavaly, így ugyanaz az épületállomány, jól látható a bérleti díj emelkedésének mértéke is.

Török András

A diagnózis megvan, jöhet a gyógyítás

Sok mindent elmondhat magáról a ma embere, de egyet biztosan nem. Azt, hogy személytelen világban él. Annyi minden történt és történik a rendszerváltozás óta, hogy sokszor figyelemmel sem tudjuk követni. Arra a területre sem figyelünk talán oda, amely pedig minden mással szemben a legtöbb embert érinti, sokszor életbevágóan. Az egészségügyről van szó, amiről mint sok másról kiderült, hogy úgy rossz, ahogy van, alapvetően rossz szervezeti egységben, rossz elvek szerint működik. S csendben, feltűnésmentesen megindult a munka. Tizenöt hónapja dolgoznak a szakemberek az egészségügy gyökeres átalakításán. A megújodási tervet elkészült, amelyet a jövő év elején már be is szeretnének vezetni.

- Melyek voltak a régi szisztéma alapvető hibái, mi az új koncepció lényege? - tettük fel a kérdést dr. Szántai Imrének, az EGYMI igazgató főorvosának. Arra is megkértük, külön térjen ki városunk egészségügyi helyzetére is.

Alacsony az egészségügyi kultúránk

- A helyzetet, a hibákat nagyon nehéz teljességükben és összefüggésükben bemutatni. Talán az az kezdéném, hogy egészségügyi kultúránk szintje nagyon alacsony, aminek tudati és anyagi okai vannak. Egészséges életmódról alig beszélhetünk, az egészségvédelmünkkel sem törődünk úgy, ahogy kellene. Ennek következtében - nagyon egyszerűen fogalmazva - eleve rövidebb ideig élünk, mint lehetne. Magyarországon a születéskor várható élettartam a férfiaknál 65,3, a nőknél 73,1 év. Csak példaként ugyanez a szám Hollandiában vagy Görögországban 73,4, ill. 79,7. Európában az utolsó helyen állunk. Ugyanígy utolsó helyen kullogunk a produktív életkorúak (30-50 év között) halálozási arányát illetően. Élen járunk viszont a magas vérnyomásos, légzőszervi, daganatos, ideg- és szívbetegségek terén. Ezek mind az élettartamot csökkentik. Alapvetően ezek az egészségügyi kulturátlansággal magyarázhatók. Helytelen életvitel, egészségtelen táplálkozás, az akoholizálás, mozgáshiány, betegségeink elhanyagolása, állandó stressz, mind betegségekhez vezet. Nem véletlen, hogy a halálozási okok között is a keringési, szív- és a daganatos betegségek vezetnek. A város lakosságának egészségi állapota egyébként az országos átlag szintjén van, a balesetes betegségek száma kiugró.

A fentiekből kiderül, hogy "beteges" nemzet vagyunk. Ugyanakkor

Magyarország a nemzeti jövedelem 5 százalékát fordítja csak egészségügyre. Az USA-ban 11 százalékot, NSZK-ban 8 százalékot, és általában a nyugat-európai országokban 8-10 százalékot fordítanak erre a célra. És ha hozzávesszük, hogy arányában mennyi az USA vagy Svájc nemzeti jövedelme a miénkhez képest, akkor igazán kevés az 5 százalék. Mire telik ebből? Tűzoltásra. Megelőzésre, rehabilitációra aligha. Nincs pénz korszerű gyógyítási eszközökre, korszerű eljárásokra, szakmai képzésre, nem tudjuk megfizetni az orvosokat.

Helyzetkép az egészségügyről

Legfőbb gond az érdeklény - Úgy gondolom, ebből következik a másik fő probléma.

- Igen. És ez Törökszentmiklósra is vonatkozik, mert miért lennének kivételek. Induljunk ki megint egy adatból. A fejlett nyugati országokban az egészségügyi költségek 70-80 százaléka bérjellegű. Magyarán, az orvos fizetése. Nálunk csak a költségvetés fele vagy annyi sem. Nyugattal szemben a pénz felét a dologi kiadás viszi el. Gyógyszer, kötszer, műszerkarbantartás, fekvőbeteg-szolgáltatás - magyarán kórházi ellátás - stb. És itt jön a körforgás, ami az egészségügyi rendszerünkön alapszik. Nálunk egy önbecsapó, ingyenes, állampolgári jogon alapuló egészségügy van. Mivel ingyenes, a betegnek nem igazán érdeke, hogy minél hamarabb egészséges legyen, tehát ráér betegnek lenni. Megy az állam pénze. De az ingyenesség csak látszólagos. Plusz szolgáltatások csak akkor jut a beteg, ha itt is, ott is hálapénzt fizet. Mivel az orvos nincs megfizetve, szívesen veszi a hálapénzt. A gyógyítás ára tehát az ő zsebébe megy, nem forog vissza az egészségügybe. Lépünk tovább. Az egészségügyi ellátás ingyenes, az állam nem ellenőrzi mit mire fordítanak. Az orvos, mivel a fizetése alacsony, és bármilyen sokat, bármilyen jól dolgozik, ez nem változik, szintén nem érdekelt az ésszerűsítésben, a hatékony és gyors gyógyításban, sem a takarékoságban, sőt gyakran - a hálapénz miatt - jobban jár, ha hosszasan kezelgeti a páciensét. A másik esetben azért nő a betegségi idő intervalluma, mert kényelmesebb, rizikómentesebb tovább küldeni, kórházi kivizsgálásra befektetni a gyógyulni

vagyót, mint helyben megoldani a problémát. Ráadásul a magyar orvoslás tekintélyvel alapul, gyakran az orvosok egymás diagnózisát, leletét nem fogadják el, az operáló orvos megkérdőjelezi a vizsgálati eredményeket. Inkább még egyszer elvégzik ugyanazt a munkát, kerül amibe kerül. Azt már csak megemlítem, mi pénz megy el fölöslegesen gyógyszerre, hiszen ezen a téren sem érdekelt igazán senki.

- Ha jól értettem, akkor az elhangzottakat úgy lehet levezetni, hogy kevés a fizetés, az orvos nem érdekelt, a beteg nem érde-

delnek délelőtt, a maradék egy órát a délutáni - 13-19 óra közötti - ügyeletben töltik le. Ez minden körzeti orvosnak kötelező. A további rendezésért túlórákat kellene fizetni, ezt viszont a költségvetésünk nem bírja. Költségvetési keretünk 1990-ben 54 millió 996 ezer forint volt. Mint említettem, ennek a fele a bérkeret. 170 dolgozónk van. Az átlagkereset az intézményben 13.400 Ft körül van. Honnan fizessünk túlórákat? Persze az orvosnak sem jó üzlet - ha jól menő magánpraxisa van - a túlórázás.

- És a délutáni rendelés?

- Megpróbáltuk, nem ment. Nincs mit tagadni, az orvosok ellenállásán bukott meg. Itt jön az előzőekben tárgyalt érdekelletét. Akkor sem keres többet senki, ha kétszer annyi beteget lát el a rendelésben.

A délutáni rendelés pedig zavarja a magánpraxist. Ettől függetlenül el tudjuk látni a betegeket, esetleg az igény szintet nem tudjuk kielégíteni. Szakorvosi és ügyeleti ellátásról van szó.

- Apropos, ügyelet. Az ellen is sok a panasz. Nincs ügyelet orvos, a betegnek várnia kell, sokszor nem is keveset.

- Tény, hogy ügyeleti rendszerünk nem jó. Egy orvos és egy ápoló lát el szolgálatot, egy orvos pedig állandó otthoni készenlétben van. Halmozott sürgősségi esetben máris gond van, nem nyújt teljes, biztonságos ellátást, sok beteget Szolnokra kell küldeni. Ha az orvosnak sürgősen beteghez kell mennie, üres az intézet.

A biztonság növelése két orvost, ápolót, gépkocsivezetőt kívánna, de nincs rá fedezet, bért csak egy ügyeletre kapunk.

- Olyan szóbeszéd is járja, hogy az ügyelet orvos azért nincs bent, mert a magánbetegeit látogatja.

- Nem állíthatom, hogy nem fordul elő. Azt viszont igen, hogy ez nem általános. Ha megtörténik is, nehezen bizonyítható. Az orvosnak az ügyeleti naplóban regisztrálni kell tevékenységét. Ugyanakkor a gépkocsi menetlevelén is szerepelni kell, mikor, hol jártak, mennyi időt töltöttek. Az orvos tevékenységét a kettő alapján lehet ellenőrizni, és ha eltérés mutatkozik, akkor van alapom rákérdezni, utánajárni.

Tavaly összesen 16 lakossági panasz érkezett hozzám. Ebből nyolc a táppénz elbírálásával volt kapcsolatos, 7 az ellátás minőségével, egy pedig hangnembeli panasz volt. A sérelmek 70 százaléka megalapozatlannak bizonyult.

- Köszönöm a beszélgetést.

- Pásztor -

kelt, ezért fölöslegesen sok pénz megy dologi kiadásra, ezért kevés marad fizetésre, ezért...

- Ha a lényegre nézzük, erről van szó.

Mi a helyzet saját portánkon?
- A fentiek sok mindenre magyarázatot adnak szűkebb pátriánk egészségügyi állapotával kapcsolatosan is. Lehetne konkrét helyzetképet kapni?

- Természetesen. Kezdjük a statisztikával, az nagyon sokat elárul! Tegyük egymás mellé az EGYMI 1990. évi betegforgalmát és az orvosi, egészségügyi dolgozóink létszámát!

Könnyű helyzetben vagyok, mert volt időm számolni. Kiderül először is az, hogy naponta átlagban 980 beteg fordul meg az intézményben. Kiderül az is, hogy egy ember évente hatszor fordul meg betegként. Soknak tartom. Az is kiderül, hogy a gyermek- és felnőttkörzetet veszem figyelembe vagy a leglátogatottabb szakrendeléseket (fogászat, sebészet, gégszét, bőrgyógyászat), egy orvosra a napi három órás rendelési időben 32 beteg jut. Vagyis egy betegre hat perc sem esik.

A laborban átlag 72 beteg fordul meg, napi 440 vizsgálatot végeznek.

- Stimmel. És vajon mire elég a hat perc? Levetkőzni, felöltözni?

- Körülbelül. De akkor itt rá kell kérdeznem az egyik alapvető problémára. Miért csak 3 óra a rendelési idő, és miért csak délelőtt van, holott a betegek délután jobban ráérnek?

- Az egészségügyi törvény szabályzata meghatározza, hogy a körzeti orvos munkaidejének felét köteles a rendelésben letölteni. Vagyis négy órát. Ez úgy áll össze, hogy az orvosok három órát ren-

“Akinek van füle a hallásra...”

A kulturált emberhez hozzátartozik a Biblia ismerete. Enélkül nem értjük meg az irodalmat, a művészetet.

“Nem tagadhatjuk azt a műveltséget, amelyre a Bibliából tettünk szert, ez a mű jelentős dokumentumok gyűjteménye, mindmáig elevenen hat...” (Johann Wolfgang Goethe)

“Jó lenne, ha Ön is elolvasná az egész Bibliát fordításban! Egészen csodálatos benyomást tesz az emberre ez a könyv.

Minden bizonnyal rá fog ébredni, hogy az emberiségnek nincs, és nem is lehet még egy ilyen könyve. Igen, rá fog ébredni, akár hisz Ön, akár nem.” (Dosztójevszkij)

“Újjászületésre van szükség... És ennek az újjászületésnek újra csak a Biblia lesz a forrása és keresztvize. Ha lesz, aki fel tudja olvasni a világnak az igazság tiszta felfogásával...” (Móricz Zsigmond)

Az idézetek a “Biblia a társművészetekben” című kiadvány hátoldaláról valók. Aki veszi a fáradságot, hogy odafigyeljen, illetve elmenjen a városi könyvtár olvasótermében január óta tartó sorozatra, minden második kedden 17 órakor, az pénzben ki nem fejezhető értékekkel gazdagodik. Csabai Tamás egyetemi hallgató tartja a fenti címen előadásait. Hihetetlenül nagy Biblia-ismerete hasonló irodalmi, képzőművészeti és zenei tudással párosul. Közvetlen hangú, színes előadásait általában 11-12 résztvevő hallgatja végig! Ekkora városban csak ennyien éhesek a szép szóra? Itt lenne a lehetőség pótolni több évtizedes lemaradásunkat! Most gyarapíthatnánk “kissé hézagos” ismereteinket! És a gondolatformáló értékeit még nem is említettem! De üresek a széksorok. Nálunk csak ennyire méltányolják a szervező és az előadó fáradozását? Szomorú és elgondolkodtató ez a közömbösség!

A mozi, TV, video krimijén, horrorján stb. felnövekvő fiatal korosztály életéből kimaradt idáig a Biblia. Az idősebbek is sokat felejtettek belőle. Őles betűk hirdetik minden alkalommal a rendezvényt - hát legyen szemünk a nézésre, és fülünk a hallásra!

Vita az új oktatási törvényről Gazsó Ferenc a Hunyadi úton

Nem először, de valószínűleg nem is utoljára járt városunkban Gazsó Ferenc egyetemi tanár - volt oktatási miniszterhelyettes -, aki az új közoktatási törvénytervezetet előkészítő munkacsoport vezetője. E téren már vannak tapasztalatai, az előző törvény is az ő irányításával készült.

Április 11-én tantestületi értekezlet keretében a Hunyadi úti iskola tanítói és tanárai beszélhették meg vele a törvénytervezettel kapcsolatban felmerült kérdéseket.

A csaknem egy óras előadásában a törvénytervezet eddigi szakmai vitáin elhangzott leggyakoribb észrevételeket, kifogásokat szedte csokorba, rögtön hozzátéve az előkészítő bizottság és a saját álláspontját.

- *Melyek az eddigi viták legfőbb tapasztalatai? -* kérdeztük a szakembert.

- Ez a 36. összejevetel, amelyen személyesen is részt veszek. Három törvénytervezet készül párhuzamosan. A felsőoktatási, a közoktatási és a szakoktatásitörvény. Az előkészítést különböző munkacsoportok végzik, s az összehangolás okoz problémákat. A törvény ugyanis egyértelműen kimondja, hogy “a kötelező oktatás anyagi feltételeiről az állam gondoskodik.” Ennek ellenére az oktatás finanszírozásának garanciáit sokan nem tartották megfelelőnek.

- *Az idén életbelépett fejkvóta-rendszer marad a támogatás formája?*

- Normatív, intézménytipusonkénti támogatás lesz, de nem a mostani fejkvótát értem ez alatt. Ez az

iskolák működési költségeinek 60-65 százalékát fedezi most, és nem veszi figyelembe az iskolák különböző körülményeit. Nem mind egy, hogy kis falusi, vagy nagy lakótelepi iskoláról van szó. A fenntartási költségeket az önkormányzatoknak e normatíván kívül kell biztosítaniuk, külön alapról, mivel a fűtés, világítás költségei is a körülményektől függően különbözőek, de adóttak egy-egy helyen. Természetesen külön központi költségvetési alapot kell létrehozni az iskolaépítés támogatására. Elő döntésre vár, milyen költségek legyenek benne a normatívában. Álláspontom az, hogy minden tanórai és tanórán kívüli tevékenység költségét biztosítani kell. A normatíva tehát nem lehet fejkvóta. Kombinálni kell lennie, és olyanak, hogy a helyi önkormányzatok ne oszthassák el újra.

- *Milyen lesz az új nemzeti alaptanterv?*

- 50 félé tantárgy tanterve kerül be az alaptantervbe, s az iskoláknak lehetőségük lesz ezekből választani a helyi adottságoknak megfelelően bármilyen kombinációt. A minimális heti óraszámra tartalmaz csak előírást a tervezet, illetve ismertetőmbölként lesz minimum óraszám, pl. idegennyelvből heti 4 óránál kevesebb nem lehet. Az általános iskola végére az alapfokú nyelvvizsgáig kell eljutni.

A tanítás rendjét helyileg kell megállapítani, tehát a tanórák kezdete, hossza, napi eloszlása az iskolára lesz bízva.

A mérési és vizsgarendszer egységes lesz orszá-

gosan. Az első 6. osztályban (12 éves korban) az önálló ismeretszerzésre való képességet hivatott vizsgálni. A tankötelezettség végén, 16 éves korban pedig alpműveltségi vizsgát kell tenni annak, aki kilép az iskolából, illetve másik iskolába lép át. Az érettségi minden iskolatípusban egyforma lesz, és egyben egyetemi felvételi vizsga is. A nemzetközi normáknak megfelelően ez középfokú nyelvvizsgát is jelent. Már most is kb. 1800 magyar diák mehetne ösztöndíjjal külföldi egyetemre, ha a magyar érettségi vizsga megfelelné az általános követelményeknek. A természettudományi vizsgaszint viszont magasabb most a nemzetközínél.

A mérőeszközöket idén megynként 2-2 iskolában kipróbálják, s 1992-től széles körben, '93-tól mindennél bevezetik.

- *Mi a véleménye a nyolc osztályos gimnáziumról?*

- Az iskola-szerkezetváltásnak nincsenek meg a feltételei. A nyolc és a hat osztályos gimnázium kivétel lehet. A nyolc osztályosnál probléma, hogy túl korai választásra kényszeríti a gyereket. Az idén 64 iskola nyújtott be kérelmet, és mindössze 10-nek volt tanterve!

- *Mikor kerül jóváhagyásra az új közoktatási törvény?*

- Legkorábban novemberben kerül a parlament elé. Június 15-ig gyűjtjük az észrevételeket, majd ezek alapján kerül átdolgozásra a törvény szövege, s kapja meg a parlament.

- *Köszönöm a beszélgetést.*

T.A.

A Magyar Pedagógiai Társaság törökszentmiklósi csoportja március 27-én a városi könyvtárban ülést tartott. Dr. Deák Béla és dr. Varga Mária a Művelődési és Közoktatási Minisztérium munkatársaival tartottak tájékoztatót a közoktatási törvénytervezetről és választották a tervezettel kapcsolatos kérdésekre.

A városi könyvtár “Biblia a társművészetekben” című előadássorozatának következő rendezvényei:
MÁJUS 14-ÉN
JÓNÁS KÖNYVE
MÁJUS 28-ÁN
DÁNIEL JÖVENDŐLÉSEI
Előadó: Csabai Tamás egyetemi hallgató

MI ÚJSÁG TISZATENYŐN? — MI ÚJSÁG TISZATENYŐN?

Mire mennyi jut?

Jóváhagyta a költségvetést Tiszatenyő önkormányzata. 29,8 millió forint sorsáról döntöttek. 25,5 millió a működési költség ebből, 1,3 millió jut beruházásra, egymillió felújításra, és kétmillió maradt tartaléknak.

A falu költségvetésében az iskola 6,2 millió forinttal szerepel. Ettől elkülönül a napközi 1,9 millióval. A 30.000 Ft-os fejkvótát és a 236 tanulót figyelembe véve ez az összeg kb. egymillióval több a normatívánál. Ez plusz 4.300 forintot jelent tanulónként. Az óvodásokat a 15.000 Ft-os kvótán kívül az önkormányzat gyermekenként még a norma csaknem duplájával, vagyis 29 ezer forinttal támogatja. A 78 óvodást kiszolgáló intézmény így 3 millió 442 ezer forinttal gazdálkodhat.

Csak minden ötödik lakos szavazott

Új polgármester nyilatkozik

A tervek sokat mondóak

Csak a második forduló hozott eredményt Tiszatenyőn, a lemondott Kovács Jánosné megüresedett helyére kiírt időközi választáson. Az első fordulóban a szavazásra jogosultak 24,7 százaléka vett részt, így az eredménytelen volt. A második fordulóban már csak a választásra jogosultak 19,5 százaléka ment el az urnákhoz a két választókerületben. Az induló négy jelölt közül **Pinczi Imre** győzött, így ő Tiszatenyő új polgármestere március 10 óta.

A választás végeredménye:

1. Pinczi Imre 166 szavazat
2. Bartha Mihály 55 szavazat
3. Hegedüs László 27 szavazat
4. Fehér Imre 22 szavazat

Csak minden ötödik választópolgárt érdekelte a helyi polgármester személye! Ez a szavazási részvétel megegyezik a törökszentmiklósi pótválasztásával. Az első fordulóhoz képest csak a 3-4. helyen történt helycsere. A szeptemberi helyhatósági választáson is indult már a most győztes Pinczi Imre, de akkor a 3. lett a lemondott Kovácsné, és a most is második Bartha Mihály mögött.

Az új polgármester terveiről nyilatkozott lapunk számára:

Tiszatenyő alvó falu - kezdte. Másutt dolgozik a lakosság többsége. A legfontosabb célom: jobb életkörülményeket biztosítani az itt élőknek. Első helyen említem - már csak foglalkozásom miatt is - a gázbevezetés feltételeinek megteremtését. A törökszentmiklósi gázfogadó bővítésével együtt szeretném, ha lehetőség nyílna Tiszatenyő csatlakozására is. Ehhez a beruházáshoz a falu rendelkezésére álló állami támogatás megfontolt beosztása elengedhetetlen. Faluközpont kialakítása a másik célom. Első lépésként a Tüzép-telep kitélepítése a vasút mellé biztosítaná a helyet a magánvállalkozóknak, illetve állami vállalatok részére. Gyógyszertár, OTP-tiök, zöldséges és egy-két egyéb üzlet létesítése a legfontosabb.

A falu irányításának átszervezésénél az intézmények önállóságának biztosítására törekszem. Az iskola, az óvoda feltétlenül önállóságot kap a gazdálkodásban. A polgármesteri hivatal létszáma megmarad, de számíthatnak a feladataik növekedésére az itt dolgozók.

Folytatódik a szeméttelp kialakítása, s befejezés előtt áll az új óvoda. Ez utóbbit már tavaly decemberben be kellett volna fejezni. Remélem a rendelkezésre álló 5,5 millió erre elég lesz. A falu lakosságától azt várom, hogy mindenki a saját portájának gazdájává válik, s annak rendbentartásával járul hozzá a jobb közérzetünk kialakításához.

Pinczi Imre 1948-as születésű. Öt éve él Tiszatenyőn, ahová a második házassága révén került, mivel felesége tiszatenyői. Egy 22 tagú gmk vezetője, mely szintén öt éve kezdte működését akkor még a szolnoki ÁÉV keretei között.

Víz-, gáz- és fűtőszerezéssel foglalkozik a gmk, jelenleg azonban éppen tevékenységi körük bővítése a legfőbb munkájuk. Szandaszőlös Rákóczi falva felőli végén benzinkutat építenek. Ezt saját maguk fogják üzemeltetni. A kúthoz kapcsolódóan panzió, gumijavító szerviz, országúti pihenő épül, utóbbi fürdési lehetőséggel a rendelkezésükre álló 1,5 hektáros területen.

KOMMUNÁLIS TELEP ÉPÜL

3,2 hektáron új kommunális telepet létesítenek a szilárd és folyékony szennyezés ártalmatlanítására Tiszatenyőn. Ehhez 2,1 milliós céltámogatást kaptak a megyétől. A már kész terv szerint hétmillióba kerül majd a létesítmény.

Új utca a faluban

Tiszatenyőn évente 4-5 új ház épül évek óta rendszeresen. Új utcát nyitottak a falu Szajol felé eső részén, ahol 50 Ft/négyzetméter áron tudnak építési telket biztosítani az érdeklődő építési szándékozók. Idén tervezik az új utcában a járda és a villamoshálózat kiépítését, kb. 180 méteres szakaszon.

Kik kaphatnak támogatást?

Elkészült a csak kamatadóként emlegetett alacsony kamatozású OTP-kölcsönökre január óta esedékes 1500 Ft-os többletbefizetéseket teljesíteni nem tudók támogatására vonatkozó önkormányzati rendelet. 394.000.- Ft áll rendelkezésére a képviselő-testületnek. (Az 1970 lakosra a 200 Ft-os normatívával.) Azok kaphatnak támogatást, akiknek a jövedelmük 20 százalékát meghaladja a fizetési kötelezettség, vagy kétszer 1500 Ft-ot kell havonta fizetniük, vagy 60 éven felüli egyedülálló nyugdíjasok, vagy gyermeküket egyedül nevelik, vagy legalább 75 százalékos rokkantak, vagy munkanélküli segélyből élnek.

Jóváhagyta a tiszatenyői önkormányzat az új lakásépítési támogatással foglalkozó előterjesztést is. 35 évnél fiatalabb házaspárok kérhetnek vissza nem térítendő támogatást az önkormányzattól lakásépítés vagy vásárlás esetén. Idén 591.000 Ft-os kerete van a testületnek e célra, a 300 Ft/lős normatíva alapján. Csak tiszatenyői ingatlanhoz használható fel. Ez nem kevés, ha évi 4-5 építkezés van, így 120-150 ezer forintot kaphat mindenki.

Mennyit kap a polgármester?

Az új polgármester egyelőre heti két napot szándékozik a hivatalban tölteni (hétfő és csütörtök). Fizetését a testület 13.000 Ft + 100 km gépkocsiatalány költségterítéssel javasolja megállapítani havonta. Az alpolgármester a lemondás miatti helyettesítési időre 6.000 Ft fizetést kapott, míg a továbbiakban a polgármester havi bérének 50 százalékát kapja, de egy évben egy alkalommal csak.

A bizottsági elnökök szintén évi egy alkalommal - a polgármesteri fizetés 25 százalékát kapják szolgálatuk fejében. A testület több tagja semmilyen fizetést sem kap.

Négyszer több pénz a klubkönyvtárnak

Tiszatenyő költségvetésében a klubkönyvtár ez évre 780 ezer forinttal szerepel, ami majdnem négyszerese a rendelet szerinti normatívának, ami 100 forint lakosonként.

Az oldalt írta:
Török András

KENGYELI MORZSÁK — KENGYELI MORZSÁK — KENGYELI MORZSÁK

Művelődési ház - családi vállalkozásban

Kengyelen döntött a képviselő-testület a művelődési ház bérbé adásáról. Havi 38.000 Ft-ért egy cserkészőléi családi vállalkozás veszi át az üzemeltetését. Hét pályázó közül a legnagyobb összegű ajánlatot fogadta el a testület. Csak hét végén kívánják üzemeltetni, hétközben a szakkörök továbbra is működhetnek. A szerződést április 1-jei határidővel kötötték meg. Kengyelen így 342.000 Ft bevétele lesz a falunak a kultúrházból.

Az idén elkészül a tornaterem

Kengyel idei költségvetése 56 millió 371 ezer forint. Tavalyról jelentős, 4,7 milliós pénzmaradvánnyal rendelkezik az önkormányzat. Fejlesztésre közel 14 milliót fordítanak. Ebből a tornaterem befejezése hétmilliót visz el, melyhez 4 millió 725 ezer forintot céltámogatásként igényeltek még a megyétől. 2 millió 250 ezret irányoztak elő út- és járdaépítésre, melyben a temetőhöz vezető út a legnagyobb tétel. Felújításra 1 millió 480 ezer az előirányzat.

VERSENY A VÁSÁRLÓKÉRT?

Arra az újsághíre reakcióként, hogy Kengyelen soha nincs árengedményes vásár, jelentkezett az önkormányzatnál a martfűi Tisza ABC, kedvezményes áron kínálva árukat egyik vásárnapon.

A Törökszentmiklói Áfész, amelynek az üzletei látják el Kengyelt, mint konkurencia, reakcióként erre az ezt megelőző péntekszombaton szintén árcsökkentéssel lepte meg az ott lakókat.

Íme a bizonyúsága annak, hogy a monopolhelyzet felszámolása feltétlenül kedvez a vásárlóknak.

Nem emelkednek az óvodai díjak

Az általános iskola és napközi otthon normatív támogatása 13 millió 980 ezer forintot tesz ki a költségvetésben Kengyelen. Ezt az önkormányzat 682 ezer forinttal megtoldotta, ami majdnem 1.500 Ft tanulónként, de ez csak a norma öt százaléka. Mélyebben nyúlt zsebbe az új testület az óvodát illetően, hiszen ennek a normatív támogatása csak 2 millió 10 ezer Ft lenne, de ezt 5 millió

992 ezerre emelte, a normatíva majdnem dupláját hozzátevé az eredeti összeghez. Az önkormányzat a gyermekélelmezési norma 30 százalékos emeléséhez járult hozzá, de a térítési díjak Kengyelen egész évben nem fognak emelkedni, azaz a tavalyi szinten maradnak.

Nem a szülőket terheli az emelés, azt a testület költségvetése állja.

A kamatadót fizetők támogatására 843.000 Ft-tal rendelkeznek, míg az első lakáshoz jutókat 1 millió 273 ezer forinttal tudják támogatni Kengyelen.

Az oldalt
összeállította:
Török András

Apróhirdetés

Törökszentmiklós,
Szent István u. 19/a.
szám alatt háromszobás,
gázos családi ház 196 négyzetögl
telekkel
ELADÓ.

Figyelem!

A GYÁSZ-
JELENTÉSEKET A
HOZZÁTARTOZÓK
TÉRÍTÉSMENTESEN
A MŰVELŐDÉSI
KÖZPONT
HIRDETŐTÁBLÁJÁN
ELHELYEZHETIK.

A Magyar Könyvtárosok Egyesületének Jász-Nagykun-Szolnok megyei tagsága március 25-én a törökszentmiklói könyvtárban tartotta ülését. Gergely Jenő történész az ELTE docense tartott előadást az 1919-es események és Kun Béla szerepének új szempontú értékeléséről.

Mi a jóga?

Meditáció - belső béke

"Hallasz engem? Hallasz engem?/sötét időn át messziről/haldoklom, örökké sírok./Ha Nálad lennék, szabad lennék." Talán így sír belső énünk is, látva önpusztításunkat, fertőzöttségünket. Egyre kevésbé figyelünk magunkra és a körülöttünk lévőkre. A dolgok meg nem értését, fokozódó türelmetlenségünket, meg nem válaszolt kérdéseinket magunkba fojtva egy belső kaotikus állapotba jutunk. Emberi kapcsolataink is egyre lazábbak, felszínesebbek lesznek.

A belső világunk felé vezető lehetséges út a jóga. Lehetőség arra, hogy életképesek maradjunk, hogy megtaláljuk az erdőben azt az ösvényt, amely kivezet a rengetegből.

Erről a lehetséges útról kérdezem **dr. Lukács Róza** jóga gyakorlatot.

- *Mi a jóga?*

- Jógamesterem, Paramhansa Swami Maheshwarananda tanítása szerint: a jóga a test, az elme és a lélek mély tudománya. Tehát nem csupán testgyakorlást, légzéstechnikát és meditációt jelent. Ezek a jóga eszközei, azok a gyakorlatok, melyeknek rendszeres, egyre elmélyültebb gyakorlásával haladhatunk a jóga útján az önmegismerés, az önmegvalósítás felé. Ahhoz, hogy életünk során bármilyen fejlődést elérhessünk, nagyon fontos, hogy egészségesek legyünk. Van egy mondás, mely szerint az egészség nem minden, de a minden, semmi egészség nélkül. A jóga az egyik tökéletes rendszer az egészség eléréséhez, illetve megőrzéséhez. Terápia és megelőző program is egyben. Nemcsak az ember testére, hanem elméjére és a lelkére is hat, igyekszik ezeket harmóniába hozni.

- *A jóga Indiából származik. Átültethető-e az európai kultúrába?*

- Valójában a jóga nem kötött az indiai kultúrához, hanem fölülte áll minden nemzeti kultúrának és vallásnak. Egyetemes egyesítő elv, melynek lényege a teljes önmegvalósítás, az igazság, a nem múlandó boldogság, a teljes Egészség elérése. Paramhansa Swami Maheshwarananda Bécsben élő indiai jógamester "Jóga a mindennapi életben" elnevezésű rendszerével olyan gyakorlatrendszert hozott létre, melynek gyakorlása a nyugati ember életébe szervesen beilleszthető, ugyanakkor hű marad India ősi bölcsességéhez is.

- *A testgyakorlatok, a légzéstechnika és a meditáció szervezetünk mely tevékenységeire hatnak?*

- A gyakorlatok erősítik, rugalmassá teszik a testet, javítják a keringést, oldják az izmok felesleges kötöttségét. A légzőgyakorlatok kiegyensúlyozzák az idegrendszer működését, a koncentrációs gyakorlatok javítják az ember összpontosító képességét. A meditációban belső békénket leljük meg.

- *Milyen életmódbeli változásokat von maga után?*

- Egy idő után a jóga gyakorlat beállítottsága megváltozik, egyre pozitívabb lesz. Ez a pozitív beállítottság kiterjed az élet minden területére: a táplálkozásra, a környezetével és a természettel való kapcsolatára, valamint az életmód és a gondolkodásmód kialakítására is.

- *Megyénkben hol találkozhatunk Swami jógarendszerével?*

- 1988-ban indult először tanfolyam Swami rendszere alapján Mezőtúron, majd 1989-ben Törökszentmiklóson. Azóta kétszer szerveztek kezdő és haladó tanfolyamot mindkét helyen. Legutóbb január 21-én Mezőtúron, február 9-én Törökszentmiklóson indult kezdő tanfolyam, mindkét városban a művelődési központ ad lehetőséget a gyakorlásra.

Busal Barbara

Munkahely? Vagy több?

"Szociális gondozási központ"

Csak táblájuk van a kirokban, munkájuk nincs. Dolgozói nem látványosan végzik áldásos tevékenységüket. Hármas feladatukról már olvashattunk lapunk áprilisi számában. Most pillantunk be az Idősek Klubjának életébe!

Idé 36-an járnak naponta: 34 nő és 2 férfi. Mindenki

gük volt a polgármester. Csak a műsorért mentek a szomszédba: azt onnan hozták az óvodások.

Hetenként jön az orvos, szükség esetén hívják az ügyeletet. Aki betegség miatt távol marad, annak elviszik az ebédet. Fördési, mosatási lehetőség is van, ha otthon nem tudják elvégezni.

nyugdíjas. Reggel 7 után már érkeznek és 14-15 óra körül indulnak haza. Alkalmi látogatók is akadnak, mint például a 80 felé közeledő Szabó néni, aki 2 km-t is megtesz, ha egészsége engedi, csak hogy elszórakozzon kedves ismerősei körében. Több épület kellene a város különböző pontjain! Van kisebb település, ahol ebben már előbbre tartanak.

A klubban nincs semmi köztöltés. A bejárás ingyenes, bárki igénybe veheti. Az idő hangulatosan telik a szépen berendezett helyiségekben: beszélgetés, kézimunka, TV-nézés, olvasás tölti ki napjaikat.

Hasznos foglalkoztatásuk is megoldott. Különböző hulladékanyagokat kapnak a ktsz-ektől. Ezekből párnák, táskák, kitömött állatfigurák készülnek az ügyes kezű gondozók segítségével. Az értékesítésből befolyt összeg adja a közös ünneplések egyik alapját: az anyagot. A másik a szeretet, amellyel egy kis fényt visznek az idős emberek életébe. A karácsony, húsvét, anyák napja, nőnap minden évben kedves és emlékeztető. Az ajándék sosem marad el! A jókedv sincs távol tőlük, farsangot, sőt pótfarsangot is tartottak, ez utóbbin vendé-

A hozzávalók és a munkavégzés ingyenes. Csereágy-nemű is rendelkezésre áll - szükség szerint!

Összel-tavasszal kirándulnak az intézmény mikrobuszával, tavaly nyáron Bereklőn töltöttek egy napot. A klubvezető a tagok minden ügyes-bajos dolgát elintézi, a jogi természetűeket is. Nagyon hiányzik egy klubgondozói állás-hely!

Komoly igény lenne a hetes klubra, bentlvasi lehetőséggel. Teljes ellátást élvezhetnének hétfőtől péntekig azok a rászorulóak, akik most a napi bejárásra egyáltalán nem tudnak vállalkozni. Ma még álom egy gondozóház kialakítása is, ahol állandóan vagy időszakosan törődne nek az idősekkel, amíg a család akadályoztatva van, vagy - sajnos - nem vállalja őket.

A Szociális Gondozási Központ sokrétű feladatait Vargáné Pozderka Teréz vezetésével összesen 16 dolgozó végzi, de ebben benne van a 9 főállású házi gondozó is. Hogy munkájuk egyben a hivatásuk is, bizonyítja a klubba szívesen járók száma, ami csak azért nem nagyobb, mert az erő egyre fogy, az évek növekedésével! **Hajnal Józsefné**

Törökszentmiklós címere 1970-ig - az Almásy-címer

Városunk címere körül vita zajlik. Végső soron a képviselő-testület illetékes dönteni ebben a formális, de mégis fontos és sokakat érdeklő kérdésben. Mi a magunk részéről érveket, információkat szeretnénk gyűjteni és továbbítani ehhez a vitához. Ilyen megfontolásból közöljük Csór Edit írását néhány megjegyzéssel.

Amiről a cikkben szó van, az az Almásy család nemesi címere, amely különbözik az újabb keletű grófi címertől. Véleményünk szerint városi címer céljára elegendő lenne a nemesi címer legfontosabb heraldikai motívumokat tartalmazó központi mezője, a "kis címer", tehát a pajzs - két unikornissal és a dombon, koronán álló fehér madárral. Megfontolandó az is, hogy az Almásy család élő leszármazottainak hozzájárulása szükséges-e ilyen esetben.

Törökszentmiklós 1848-ig oppidum volt - Almásy tulajdon -, s így önálló címere nem alakult ki. A város az Almásyak beszélő, szép címerét használta mind középületein, mind pecsétábráin.

Bár 1848-ban a város kiharcolta függetlenségét a földesúrral szemben, önálló címere azonban még hosszú ideig nem született. A város újratelepítés utáni története, harca a fennmaradásért, egész újkori története az Almásy családhoz kötődik. E család jelképei városi jelvényekké alakultak át, ahogyan az ország címere is az uralkodóházak jelvényeiből született.

Almásy János, akit kétszer választottak első alispánnak, s egyszer másodalispánnak, oroszánrészt vállalt a török

kök ellen vonuló keresztény hadak élelmezésében, elszállásolásában. Almásy János nem csupán sikeres közéleti pályát futott be, de lankadatlan vagyonszerző is volt. Érdemeinek elismeréséül 1700. július 16-án Lipót király Törökszentmiklós, Tiszatenyő, Kenyél, Szenttamás és Csépa, külső Szolnok megyei pusztákat adta Almásy Jánosnak birtokul.

A török idők után az egész Alföldet újra kellett telepíteni, annyira megfogyatkozott a lakosság. Almásy 5 éves adómentességet adott az új betelepülőknek. 1738-ban Törökszentmiklós néven - amit a földesúr maga választott - a település oppidum lett.

Almásy János szerezte meg az Almásyak nemesítő oklevelét is. Lipót király a címeres oklevelet 1677. augusztus 11-én állíttatta ki Bécsben. Ez az oklevél eltér az akkor szokásos ármálisoktól. Egyrészt jóval nagyobb a szoktnál, kezdő sorai ünnepi díszesek, tartalmilag pedig abban különbözik a többi nemességadományozó oklevél-től, hogy a király nem az adományozott-ról, hanem - kitüntető módon - hozzá beszél. A szöveg gondosan kerül a nemtelen állapot felemlését, az egész oklevél inkább tűnik címeradományozásnak, mint eredeti nemesítésnek.

A címer motívumait Almásy János kérvényezte. Ezek a következők voltak: dölt hadi pajzs három heraldikai mezőre osztva, amely két alkatrészből állt: a középső és az ezt átölelő két szélső motívumból.

A heraldikában ezt süvegezett pajzs-nak nevezik. A középső rész alul zöld mezőt ábrázol, melynek közepén arany királyi korona, e fölött hófehér galamb, mely csőrében olajágot tart, s éppen leszáll, hogy a koronára települjön. A középső, kúp alakú rész alapszíne égszínkék, az ezt közrefogó két mellék-rész bíborszínű, melyekben fehér unicornisok, egyszarvúak, ágaskodnak, hogy a kúp tetejét közrefogó babérkoszorút a hatalmukba kerítsék. A pajzson nyílt sisak helyezkedik el, mely tartja a királyi koronát, és visszatérő motívumként a galambot az olajággal. A címer díszítése a következő volt: a sisakból jobbról kiinduló (heraldikailag

értve) arany-kék, balról ezüst-vörös szegélydíszek fogják körbe a pajzsot. Az arany, a kék, az ezüst és a vörös az Almásyak családi színei voltak. Későbbi ábrázolásokban a középső részt a két mellékrésztől két haránt álló, a mező két alsó szélétől kiinduló, és felül összetámaszkodó aranygerenda választja el.

A késői heraldika korában elterjedt a címeren a tulajdonos rangjának jelölése. Magyarországon az volt a gyakor-

A grófi címer

lat, hogy a nemesek 5, a bárók 7, a grófok 9 gyöngyös rangkoronát használtak. Az Almásyak címerén is 9 gyöngyös koronát találunk. A pajzsot gazdag díszítés övezi, a jobb sarokban Justitia, az igazság istenasszonya ül, egyik kezében mérleggel, a másikban kivont karddal. A magyar címerfestési gyakorlatban szokás volt - ezen a címeren is megtalálható -, hogy az államcímert legföldre festették, tetején a sugárzó magyar királyi koronával.

Lírai szépségű, igazi beszélő címer az Almásyaké. A galamb, csőrében az olajággal, bibliai jelkép, de itt utalhat az adományozott újratelepítő tevékenységére is. Az unicornisok a szüzesség jelképe, hordozzák tehát a tisztaságot, a nemes tulajdonságokat. A címer mind a családi, mind a közéletben békességre int.

Törökszentmiklós azonosult ezzel a kifejező címerrel, s az 1970-ben létrehozott önálló városi címer alapját is az Almásy címer képezi.

Csór Edit

Az Almásy család nemesi címere

Lesz-e megint országos bajnokunk?

Alfa Rómeóval a csatasorban

Rajt előtt az autócrossosek

Sarkadi Istvánnal, az autócross OB első géposztályának 1989. évi bajnokával utoljára 1990. szeptemberében beszélgettünk. Akkor egy számára sikertelennek minősített idény után - csak az első ötbe került be - komolyan foglalkozott a visszavonulás gondolatával. Eppen ezért vettük örömmel a hírt, hogy tavasszal mégis ott lesz a bajnokság rajtjánál.

- *Mi történt veled, körülötted az eltelt hónapok alatt?*

- Dolgoztam és vártam. Keményen dolgoztam, hogy legyen tőkém, ha mégis folytatom, várni pedig arra vártam, hogy érkezzen valahonnan segítség, ami a pozitív döntés irányába billenti a mérleget. Nagyot csalódtam, mert nem hogy új szponzor nem jelentkezett, hanem még régi támogatóm, a Hungarocamion sem újított szerződést. Ezért úgy döntöttem, feladom, még az egyesületemet is felszámoltam.

- *Miért változtattad meg mégis döntésedet?*

- Mert a MONIMPEX Külkereskedelmi Vállalattól nem várt segítséget kaptam. Anyagilag lehetővé tették számomra, hogy egy Alfa Rómeó motort vegyek, s ezzel új távlatok nyíltak meg előttem.

- *Annyival többet tud az Alfa Rómeó, mint a Lada?*

- Többet is tud, de nem ez a döntő, hanem a megbízhatósága. A régivel az volt a baj, hogy nagyon gyakran elromlott verseny közben, többnyire úgy, hogy ott helyben, a futamok között meg sem lehetett javítani. Így hiába állhattam dobogóra minden végigfutott versenyen, a motorhibás feladások miatt lemaradtam a pontversenyben.

Az Alfa megbízható, üzembiztos, nagyon bízom benne, hogy nem fog cserben hagyni.

- *Ennyi elég is? Hiszen ez a drága sport szponzor híján továbbra is a te pénzedet emészti.*

- Elég. Nem tudom később mi lesz, lehet, hogy így is, úgy is abba kell hagynom. De legalább most úgy fejezhetem be a pályafutásomat, hogy nem a motorral kell örökké kínlódnom, végre egyszer csak a versenyre kell koncentrálnom. Ismét bebizonyíthatom, mire vagyok képes.

- *Mire leszel?*

- Az első három között mindenképpen ott leszek, de az sem titok, hogy a dobogó legfelső fokát céloztam meg. Május 19-én rajtol a mezőny Nagykanizsán, már ott nyerni szeretnék. Aztán pedig többen.

- *Úgy legyen, majd szurkolunk neked.*

P.G.

“Ha rajtunk múlik, talpon marad a TSE”

Sportéletünk a szponzorok szemével

Többszöri egyeztetés és némi huzavona után márciusban megszületett és elfogadták a TSE költségvetését, amely választ adott arra, megmarad-e az egyesület eddigi formájában, vagy radikális leépítésekre kerül sor.

Ha magát a költségvetést nézzük, nem valami vigasztaló az eredmény, hiszen az előző évi 3 millió 588 ezer 964 Ft-hoz képest csak 230.000-rel többel gazdálkodhatnak az idén a sportolók.

A bevétel a következő forrásokból alakult ki:

Városi önk.	2.347.000	Áfész	130.000
Megyei önk.	45.000	Hűtőgépgyár	10.000
Gabonaforg.V.	150.000	FMV (Radar Kft.)	20.000
Baromfifeld. V.	145.000	Téglaipari Váll.	10.000
Mezőgép	35.000	Városgazd.Váll.	10.000
Öntőde	20.000	Vegytek	5.000
GÉJA	20.000	Hungarotherm	45.000
Költsévi Ü	10.000	Kőolajkutató Váll.	100.000
Tiszatáj MgTsz	85.000	Rend.,tagdíj,egyéb	576.480
Béke MgTsz	55.000		
Bevétel összesen	3.818.480		

Mivel leépítés nem történt, s továbbra is 10 szakosztály működik, automatikusan merül fel a kérdés, hogy az éves 30-40 százalékos infláció mellett hogyan képes az egyesület változatlan formában fenn tartani magát.

A választ könnyű megta-

lálni, ha a számszerű adatokon túlra is vetünk egy pillantást.

A költségvetés ugyanis csak a ténylegesen befolyt összegeket mutatja, s ennél a sport jóval nagyobb támogatást élvez városunkban.

(Folytatás a 15. oldalon)

A 07 jelenti

- Csoportosan elkövetett garázdaság büntetének alapos gyanúja miatt indított eljárást a Törökszentmiklósi Rendőrkapitányság bűnügyi osztálya ismeretlen tettesek ellen, akik alaposan gyanúsíthatók, hogy ez év március 23-án éjjel Tiszatenyőn a Polip disco környékén tömegverekedést kezdeményeztek, amelynek több sérültje és sebesültje lett.

- Ittas gépjárművezetés miatt indult eljárás Sz. Károly törökszentmiklósi lakos ellen, aki alaposan gyanúsítható, hogy március 24-én a délelőtti órákban Fegyvernek községben az általa vezetett személygépkocsival ittassága miatt egy ház falának ütközött és a gépkocsiban utazó személy 8 napon belül gyógyuló sérülést szenvedett.

- Ismeretlen tettes ellen indult eljárás betöréses lopás büntett elkövetésének alapos gyanúja miatt, aki március közepén ajtókézfeszítés módszerével behatolt a fegyverneki áfész csemege üzletébe és onnan élelmiszert, dohányárut, italit tulajdonított el 25.500.- Ft értékben.

- Súlyos testi sértés büntett elkövetésének alapos gyanúja miatt indult büntető eljárás Farkas Lajos törökszentmiklósi lakos, büntetett előéletű személy ellen, aki alaposan gyanúsítható, hogy március 29-én az esti órákban a törökszentmiklósi Ezerjő vendéglő előtt előzetes szőváltás után késsel hasba szúrta T.József törökszentmiklósi lakost, aki 8 napon túl gyógyuló nem életveszélyes sérülést szenvedett.

- A Törökszentmiklósi Rendőrkapitányság április 1-jétől megkezdte az új típusú személyi igazolványok kiadását. A régi személyi igazolványok továbbra is érvényesek, az igazolványban feltüntetett érvényességi idő lejártáig. Saját kérésre 80.- Ft-os illetékbélyeg lerovása mellett viszont kérhető a személyi igazolvány cseréje. Amennyiben az érvényességi határidő lejártá miatt történik a csere, úgy 30.- Ft-os illetékbélyeg szükséges, továbbá egy db kitöltött, postán beszerezhető adatlap, 2 db fénykép. A személyi igazolvány cserékre külön értesítést nem küldünk.

„Ha rajtunk múlik, talpon marad a TSE

Sportéletünk a szponzorok szemével

(Folytatás a 14. oldalról)

A számokat tekintve vállalataink, termelőszövetkezeteink 860.000 Ft-tal járulnak a perselyhez, a gyakorlatban viszont ennek többszörösével. Hogy mennyi az a többszörös, nem lehet tudni, hiszen minden szponzort képtelenség megkérdezni, ráadásul akad olyan mezőgazdasági üzem is, amely a TSE költségvetésében nem is szerepel, s mint kiderült, mégis igen sokat fordít a területre. Mivel teljességre nem törekedhettünk a hat legjelentősebb támogatónak számító és a fent említett költségvetésben nem szereplő gazdasági egység vezetőit kérdeztük meg, hogyan, kb. milyen összeggel, milyen ágra koncentráltan támogatják a sportot a fentiekén túl, s egyben megkértük őket, mondják el az általuk támogatott sportegyesület gazdálkodásával, működésével kapcsolatos gondolataikat is.

- A leglényegesebbnek azt tartom - szögezi le **Mász Imre**, az Áfész elnöke -, hogy megmaradhatott egyben a TSE, hiszen így sokkal jobb feltételek közt működhet, mintha felaprózódott volna. Küldöttgyűlésünk hozzájárulásával 130.000 Ft-tal támogatjuk a sportegyesületet. Ez az összeg elsősorban a tekeszakosztály fenntartására irányul, de egy-egy edzőtábor erejéig az atlétákat, alkalmanként felszereléssel a labdarúgókat is támogatjuk. A tekecsarnok üzemeltetését, karbantartását teljes egészében magunkra vállaljuk, ami komoly plusz kiadást jelent számunkra. Ezt a hozzájárulást hosszú távon tudjuk biztosítani, ha mód van rá, más területen is segítünk.

Nem értünk egyet a tendenciával

- A Törökszentmiklósi Állami Gazdaság hét éve nem szerepel az egyesület támogatói között. A dolgozók nem járulnak hozzá, vagy **Berczeli Igazgató úr** személy szerint nem szereti a sportot?

- Szó sincs róla. Két ok miatt nem találja a szponzorok között a nevünket. Az egyik az, hogy a TSE keretein belül, annak színeiben működtetjük a lovas szakosztályt. 15-20 lovat tartunk, amelynek semmi köze a gazdaságban folyó lótenyésztéshez, anyagi haszonnal nem járnak. Viszont 15-20 amatőr lovas lovagolja őket heti két-három alkalommal, évente 40-50 fő vesz részt szinte ingyenesen lovasoktatáson. A térségben egyedül mi nyújtunk erre lehetőséget. A négylábúak tartása évi egymillió forintunkba kerül, és mivel mi tartjuk őket, ezt az összeget főlegesen a TSE-nek átutalni. De ettől a szakosztály még egyesületi szakosztályként szerepel. A másik ok az, hogy messze nem értünk egyet a TSE irányító, labdajáték orientációjú tevékenységével. Elfogadhatatlan, hogy e két kiemelt sportág mellett a többi csak sorvadozik. A sikeres atlétikai szakosztály pl. az idén 150.000 Ft-tal kevesebbet kapott, holott a költségei neki sem csökkentek. Az ifjúsági sport pedig lassan teljesen megszűnik. Ezért inkább az iskolai sportköröket, a Székkácsot, a 604. sz. Szakmunkásképzőt támogatjuk.

Valóban előrébb kell nézni

Márki Szabolcs, a Gabonaforgalmi Vállalat igazgatója részben egyetért a fentiekkel:

- Hogy a sportok közül a TSE vezetősége melyiket helyezi előtérbe, gondolom az érdeklődés és az eredményesség dönti el. Egyértelmű, hogy ilyen alapon a focira és a kézilabdára szükség van, hiszen az vonzza az embereket. Azzal viszont én sem értek egyet, hogy bankett nélkül nincs focimeccs, mikor az atlétáknak sokszor útiköltségre sem futja. Az is tény, hogy sokkal többet lehetőséget kellene az ifjúsági sportnak biztosítani. A

városnak erre volnának lehetőségei, csak nem élünk vele. Előrébb kell néznünk, mert ebben az elanyagiasodott sportvilágban a gyerekeink egyre kevesebbet mozognak, az egészséges életmódnak egyre kisebb szerep jut. Sokkal nagyobb gondot kellene rájuk fordítani. A költségvetésben szereplő 150.000 Ft-ot kiegészítjük 200.000-re, és ezt az összeget a későbbiekben is fenntartjuk.

Ezt mi az egyesületnek adjuk, hogy jól sáfárkodnak-e vele, az rajtuk múlik. A Baromfifeldolgozóval közösen vállaltuk a kézilabdások utaztatását, s patronáljuk az atlétákat is, ez is kitesz kb. 150.000 Ft-ot. Így összességében évi 350.000-et fordítunk a sportra.

Csökken az érdeklődés a sport iránt

- A Tiszatáj Tsz sem azt a 85.000 Ft-ot adja támogatásként, ami a költségvetésben szerepel - hívja fel a figyelmet **Márkus Mihály** elnök. Közvetve támogatjuk a focistákat, kéziseket azzal, hogy évi 10-15.000 Ft-ért bérletet veszünk a dolgozóinknak. Közel 30.000 Ft értékben járultunk hozzá a kézilabdapálya kialakításához az NB I. B-be való feljutáskor. Alkalmanként 10-15.000 forint segítséget nyújtunk felszerelések vásárlásához. A stadion karbantartásában nem kevés munkával és eszközzel veszünk részt. Ha mindent összeszedünk, kikerekedik a támogatás 200.000-re is. A sportról az a véleményem, hogy egyre csökken az érdeklődés iránta. A fiatalokat leköti a TV és a video, a felnőttek muszájból szabadidejükben is a pénz után mennek.

A népszerűség a döntő

A Baromfifeldolgozó Vállalat főkönyvelője, **Kovács József**

zsef szerint szükségképpen alakult ki a sportban a jelenlegi helyzet:

- Az anyagi lehetőségek beszűkülése miatt sajnos csak a legnépszerűbb vagy legeredményesebb sportágak életképesek. Pillanatnyilag ezeket tudjuk támogatni, a kisebbek csak önfenntartóként működhetnek. Mi egyértelműen a kézilabdát támogatjuk, hiszen valamikor a Barnevál működte ezt a szakosztályt. Alkalmanként máshová is besegettünk.

A kéziseket felszereléssel támogatjuk, szállítási költségeik nagyobb részét is mi vállaljuk. Erre vonatkozóan ebben a pillanatban pontos adatot nem tudok mondani. (Eddig tudomásunk alapján 200.000-re becsüljük. - Szerk.) Azt viszont merem állítani, hogy a kézisek jóval kisebb költségvetésből gazdálkodnak, mint más csapatok ugyanebben az osztályban.

A látszat néha csal

- Ehhez a mondathoz csatlakoznék én is - veszi fel a fonalat **Dobozi úr**, a Mezőgép igazgatója. - Az emberek azt hiszik, a labdarúgók dúskálnak az anyagiakban. Nyugodtan merem mondani, hogy messze nem megfelelőek a labdarúgóink feltételei az NB III-ban való szereplésre. Aki veszi a fáradságot, könnyen utánajárhat, hogy ebben az osztályban a legtöbb csapat minimum kétszer annyival gazdálkodik, mint mi. Nem titok, hogy a Mezőgép messzeemenően a focistákat támogatja. Kb. 300.000 Ft-ot fordítunk felszerelésükre és utaztatásukra. És még ez is kevés. Még tartalékcapatot sem tudunk indítani, így nincs utánpótlásunk. De egy biztos. Ha rajtunk múlik, talpon marad a TSE.

A hat vezető véleménye nem mindenben egyezik. Az viszont mindegyikük mondanójából kiderül, hogy a sportot szeretik és tesznek is érte.

- Pásztor -

ALAPÍTVÁNY A TELEPÜLÉS FEJLESZTÉSÉRE

Törökszentmiklós Város Önkormányzatának képviselő-testülete településfejlesztési alapítványt hozott létre.

Az alapítvány célja:

- telefonhálózat fejlesztése,
- strand továbbfejlesztése,
- piac korszerűsítése,
- köztisztasági szolgáltatás, környezetvédelem továbbfejlesztése,
- gázátadó állomás bővítése,
- egyéb, a lakosság többségét érintő közcélú fejlesztés.

Az alapítvány nyílt, hozzá bármely magyar, illetve külföldi természetes és jogi személy csatlakozhat. Az alapítvány induló vagyona százezer forint.

Az alapítvány bevételeinek minősülnek:

- az alapítvány számláján történő befizetések, közérdekű célú kötelezettség-vállalások,
- az alapítványnak adományozott ingatlan, ingó vagyon,
- vállalkozási tevékenységből származó eredmény,
- az induló vagyon és a bevételek hozadéka, kamata.

Az alapítvány képviselő és vagyonkezelő szerve az alapító által felkért kuratórium.

Az alapítvány megszűnik - az alapító okiratban meghatározott célok megvalósulása esetén, illetve amennyiben az illetékes bíróság megszünteti. Az alapítvány megszűnése esetén vagyonát az alapító és a csatlakozók között hozzájárulás arányában kell felosztani.

Az alapítvány bírósági bejegyzése után tájékoztatunk mindenkit, hogy mely bankszámlára fizethetik be adományaikat a csatlakozni szándékozók.

Tejitalvány a rászorulóknak

A kormány 56/1991. (IV.13.) számú rendeletével a tej, tejtermékek árának növekedése, a lakosság jelenlegi jövedelmi helyzetéből adódó fogyasztáscsökkenésre tekintettel a leginkább rászorulóknak ítélt lakossági csoportok részére tej-, tejtermék-utalványt biztosít.

Az utalványra az a személy jogosult (a támogatás folyósításának időtartamára), aki

- rendszeres nevelési segélyben,
- rendszeres szociális segélyben,
- hadigondozotti rendszeres pénzellátásban részesül.

Az utalvány tej és tejtermék vásárlására jogosít, szelvényei naponta vagy több szelvény egyszerre is felhasználható a tárgyhónap utolsó napjáig.

A tej-, tejtermék-utalványt valamennyi tej, tejtermék értékesítésével foglalkozó üzlet köteles elfogadni és azt a vételárba beszámítani.

Az utalványokat külön igényelni nem kell, a jogosultak átvehetik a polgármesteri hivatal közigazgatási és népjóléti irodájában ügyélfogadási időben.

(Hétfőn és szerdán 8-16.30 óráig, pénteken 8.00-16.00 óráig.)

A polgármesteri hivatali műszaki irodája kéri mindazok segítségét, akiknek rendelkezésére áll a város lakó- és egyéb épületéről olyan felvétel (fénykép, újság, képeslap), mely épület már elbontásra került, vagy meglévő épület, melynek homlokzata már nem őrzi az épület eredeti hangulatát, hogy a hivatalhoz a város építészeti értékvizsgálathoz másolatkészítés céljából eljuttatni szíveskedjen.

A még megmaradt építészeti értékeink védelmében és jövő környezetünk kialakítása érdekében tett közreműködésüket előre is köszönjük.

A felvételeket a hivatal II. emelet 212. és 201. számú irodájában kérjük leadni.

Kengyel- futás

Kengyelen ismét megrendezték a 2222 m-es távú "kengyelfutást", illetve az ehhez kapcsolódó népünnepelet Bagimajorban. A kispályás férfi és női focibajnokság mellett egy sor tréfás vetélkedőn mérhette össze tudását a vendégsereg. Rönkhajtás, lepényezés, köcsögtörés, céllovászat nyújtott szórakozást a közönségnek.

Óvodaátadás Tiszatenyőn

5,4 milliós költséggel a régi orvosi rendelőt óvodává alakították át Tiszatenyőn, melynek átadására az elmúlt napokban került sor. A 70 férőhelyes intézménybe beköltöztek az eddig az általános iskolában albérlésben lévő kicsik és gondozók.

Apróhirdetés

Sürgősen lakóingatlanra cserélném Törökszentmiklós, Bocskai úti, földszinti felújított két szoba loggiás, komfortos, 52 négyzetméteres tanácsli lakásom értékegyeztetéssel. 1399 Budapest, Pf. 701, Letét 601.

Hogy is van ez?

Egyik kezemben a Törökszentmiklós és Vidéke júniusi példánya, másikban az Új Néplap június 10-i száma. Mindkettő ugyanazon a napon került az olvasókhöz.

Az egyikben az állami gazdaság igazgatójának nyilatkozatát olvasom: "...Városunknak kiváló gyógyvize van, amire a strand kiépítésével, mellette egy kisebb szállodával, benne gyógyfürdővel gyógyüdülési lehetőségeket is tudnánk biztosítani."

Ezzel szemben: "...Bár a vizünk nem gyógyvíz..." - mondja a fürdő igazgatója a másikban.

Majd egy újabb cikk a városgazdálkodási vállalatról származó adatokkal - ismét gyógyfürdőről beszél.

Akkor most kinek higgyünk?!

Hajnal Józsefné

Törökszentmiklós és Vidéke Független Közéleti Lap

Szerkesztőség: Törökszentmiklós, Kossuth L. út 135., Pf. 100. Telefon: 13.
Megbízott szerkesztő: Nagy Tibor
Tervezőszerkesztő: Bódi Béla

Kiadásért felelős:

Törökszentmiklós és Vidéke Újság Alapítvány

Nyomda Szolnok, Verseghy út 35.

ISSN 0866-1839